

PROGRAM ROZVOJA OBCE BRODZANY (2024-2031)

Schválený dňa: 14.12.2023
Uznesenie číslo: 138/12/2023
Verzia 1.0

Obsah

Úvod.....	3
ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ.....	6
A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	6
A.1.1 Základná charakteristika obce.....	6
A.1.2 História obce	8
A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie.....	8
A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia	10
A.1.5 Trh práce a sociálna situácia	18
A.1.6 Hospodárska základňa.....	21
A.1.7 Občianska vybavenosť	23
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	24
A.1.9 Bývanie a bytový fond	25
A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra, cestovný ruch.....	26
A.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	29
A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	31
A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA.....	33
A.3.1 SWOT analýza	33
A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov.....	35
A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu	37
ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ.....	39
ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ	42
C.1 Hospodárska prioritná oblasť	42
C.2 Sociálna prioritná oblasť	43
C.3 Environmentálna prioritná oblasť	45
ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ.....	46
D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie	46
D. 2 Vecný a časový harmonogram realizácie	47
D. 3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce	54
*ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ.....	57
E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	57
Záver.....	59
Prílohy Programu rozvoja obce	60

Úvod

Program rozvoja obce (ďalej aj ako PHSR) predstavuje spolu s územným plánom (ak ho má obec vypracovaný) základný a kľúčový dokument pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach na danom území. Tento dokument formuluje predstavu obce o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR systémovo a koncepcne analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie by malo byť zárukou, že tento strategický dokument nebude len zbytočne rozsiahlym a popisným zoznamom nereálnych plánov (zoznamom zámerov, na ktoré obec nemá dostatok finančných prostriedkov), ale bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality životnej úrovne obyvateľov na vybranom území. Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý by mal reflektovať nadradené strategické dokumenty na úrovni okresu, kraja či štátu, ktoré majú dosah na obec a jej územie. Zároveň je viac alebo menej napojený aj na iné strategické dokumenty viažuce sa na územie obce.

Jednotlivé kapitoly Programu rozvoja obce sú v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. Ten uvádza 5 častí, ktoré strategický dokument musí obsahovať: analytická, strategická, programová, realizačná a finančná časť. Dokument je zároveň v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vydal Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (v znení jej aktuálnej verzie).

Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

Program rozvoja obce bol spracovaný na základe potrieb obce Brodzany, ktoré vychádzali hlavne z končiacieho sa programového obdobia a tiež z faktu, že pôvodnému programu rozvoja obce končila platnosť a aktuálnosť vzhľadom na formujúce sa nové strategické dokumenty nadradeného charakteru. Vstupná správa pre spracovanie/ aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Brodzany bola schválená obecným zastupiteľstvom dňa 15.06.2023.

Formulár č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

VSTUPNÁ SPRÁVA PRE SPRACOVANIE / AKTUALIZÁCIU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Brodzany (2024- 2031)
Forma spracovania	Spracovanie Programu rozvoja obce Brodzany vykonávala externá firma v súčinnosti s obcou a v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja - v znení aktuálnej verzie. Dokument bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania dokumentu bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu. Ten zodpovedal za celkovú koordináciu a pozostával z externých odborníkov a zo zástupcov obce. Riadiaci tím obce Brodzany pozostával z nasledovných členov:

	Riadiaci tím		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci / organizácia	Činnosť v riadiacom tíme
	Mgr. Petra Kubíni	starostka obce	Koordinátor riadiaceho tímu
	Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
	Mgr. Jana Minárechová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
	Pre potreby spracovania dokumentu bola tiež zriadená skupina- prípravný tím, zo zástupcov obce. Tá zodpovedá za obsahovú stránku Programu rozvoja obce Brodzany a plní rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania programu rozvoja obce. Členmi pracovnej skupiny boli:		
	Zoznam členov prípravného tímu		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v prípravnom tíme
	Alena Dragulová	Zástupkyňa Spevokolu Brodzany	Koordinátor PHSR
	PhDr. Alexandra Lukáčová	poslanec OZ	Koordinátor PHSR
	Erika Sámelová	Ekonom obce	Koordinátor PHSR
	Bc. Filip Ondruška	poslanec OZ, zástupca TJ Slovan Brodzany	Koordinátor PHSR
	Marián Stanko	Kapelník Brodzianskej kapely	Koordinátor PHSR
	Členovia riadiaceho tímu a prípravného tímu navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby (osobne, telefonicky, e-mailom). Do procesu spracovania dokumentu bola zapojená verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli a taktiež ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Dotazníky pre občanov boli analyzované a zapracované do procesu tvorby Programu rozvoja obce Brodzany. Dokument bol vo finálnej časti prerokovaný a schvaľovaný na zastupiteľstve.		
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 05/2023 – 12/2023		
Financovanie spracovania	Rozpočet obce		

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce Brodzany bol odhadnutý na 7-8 mesiacov. Nasledovná tabuľka predstavuje indikatívny harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí, ktoré musí Program rozvoja obce obsahovať.

Formulár č. 2 – Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce												
Termín (mesiac v roku)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci harmonogramu bolo potrebné najskôr vypracovať Vstupnú správu pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Brodzany, ktorá tvorila podklad pre externú firmu na začatie prác na dokumente. Vstupná správa bola schválená na zastupiteľstve obce.

V ďalších krokoch nasledovalo zverejnenie informácie o tom, že sa spracováva dokument Program rozvoja obce Brodzany na roky 2024-2031, tlač a distribúcia dotazníka pre občanov, zverejnenie dotazníka online, získanie podkladov pre analytickú časť, analyzovanie vnútorného a vonkajšieho prostredia, ex-post hodnotenie PHSR z minulého obdobia - najmä za účelom získania vstupných informácií do programovej časti.

Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala verejné pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Metódy zapojenia verejnosti do prípravy Programu rozvoja obce

Vzhľadom na charakter dokumentu, ktorý je zameraný na rozvoj života v obci vo všetkých oblastiach, bolo potrebné do procesu jeho tvorby zapojiť aj širokú verejnosť. Ich názory a podnety predstavovali podklad pre tvorbu a plánovanie projektov, ktorých cieľom je skvalitnenie života v obci. Hlavnou metódou zapojenia občanov do tvorby dokumentu bol dotazníkový prieskum, ktorý sa realizoval klasickou papierovo formou a tiež bol dostupný online na vyplnenie. Občania boli informovaní o tvorbe dokumentu cez sociálne siete, stránku obce, vývesnú tabuľu či prostredníctvom rozhlasu.

Východiskové strategické a koncepčné dokumenty

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Brodzany boli definované ciele a opatrenia v súlade so strategickými a programovými dokumentmi lokálneho, regionálneho a národného významu. Ich zoznam je súčasťou Vstupnej správy pre spracovanie/ aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce. Vstupná správa tvorí prílohu tohto dokumentu.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť Programu rozvoja obce je založená na databáze informácií a ukazovateľov. Obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Zameriava sa tiež na odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce s ohľadom na udržateľný rozvoj. Analytická časť obsahuje analýzu vnútorného aj vonkajšieho prostredia.

A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných najmä zo štatistických údajov a prieskumov. Číselné údaje sú uvedené v tabuľkách alebo v grafoch, pričom obsahujú krátky písomný komentár. Analýza vnútorného prostredia vychádza z geografických a demografických daností územia a tiež z jeho histórie.

A.1.1 Základná charakteristika obce

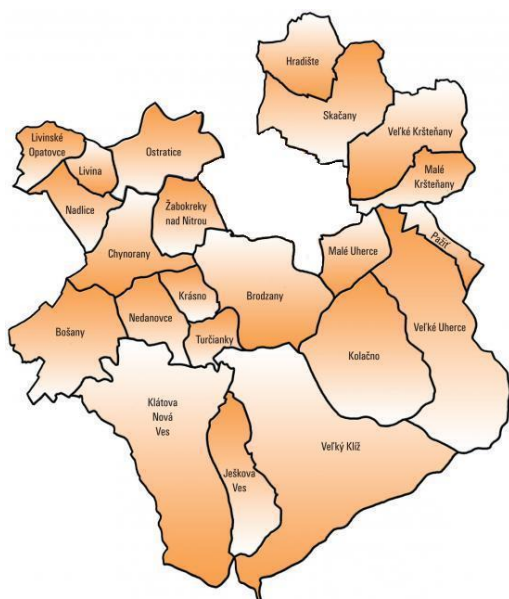
Obec Brodzany sa nachádza na západnom Slovensku na území Trenčianskeho samosprávneho kraja. Je súčasťou okresu Partizánske a nachádza sa v jeho centrálnej časti. Obec leží na ľavej strane údolia rieky Nitry, na okraji Nitrianskej sprašovej pahorkatiny a pohoria Tribeč. Brodzany sú vzdialené 2 km juhozápadne od Partizánskeho a 15 km od Topoľčian. Obec geograficky leží v južnej časti Hornonitrianskej kotliny.

Obr. č. 1: Kraje Slovenskej republiky

Zdroj: <https://www.poznajslovensko.sk/regiony-okresy-mesta-obce>

Obr. č. 2: Obce okresu Partizánske

Zdroj: <https://www.masstredneponitrie.sk/popis-uzemia.html>

Tabuľka č. 1: Základné údaje o obci a kontaktné údaje

Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Partizánske
Región	Stredné Ponitrie
Poloha	48°36'26"S 18°20'40"V
Nadmorská výška	192 m n. m.
Rozloha	18,29 km ² (1829 ha) - 2369 ha
Počet obyvateľov	878
Hustota obyvateľov	48 obyv./km ²
ŠÚJ	580449
Kontaktné údaje	
Adresa	Pod Hôrkou 154/10 , Brodzany 958 42
Telefón	+421/38/748 72 15
E-mail	oubrodzany@brodzany.sk
WEB stránka	www.brodzany.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec je členom **Regionálneho združenia miest a obcí regiónu Stredné Ponitrie** (RZMO Stredné Ponitrie), ktorého cieľom je chrániť práva a záujmy obcí, zjednocovať ich postup pri vykonávaní úloh zverených obciam, aktívne vplyvať na rozvoj samosprávnych funkcií a navrhovať prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska alebo samostatne ústredným orgánom štátnej správy riešenie kompetenčných problémov medzi samosprávou a štátnou správou.

Obec je členom **Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie** o. z., ktoré funguje na princípoch prístupu LEADER.

A.1.2 História obce

Najstaršie dejiny Brodzian a brodzianskeho kaštieľa sú úzko spojené so starým šľachtickým rodom Brogyányiovcov. Prvýkrát sa Brodzany ako ich rodový majetok spomínajú v liste z roku 1293. Brogyányiovcovia mali v obci tri rezidencie, jednou z nich bola kamenná kúria pri kostole – dnešný kaštieľ. Najstaršia priama písomná správa o jeho existencii pochádza z roku 1495, hoci sídlo bolo staršie.

Pre finančné problémy museli Brogyányiovcovia postupne svoje majetky zálohovať, až o ne napokon prišli. Symbolickým vyjadrením rozpadu ich rodového majetku v Brodzanoch bol aj rozpad kamenného sídla – kúrie, z ktorej sa v 17. storočí stala zrúcanina. Spolujemajiteľmi Brodzian sa tak stali viaceré šľachtické rodiny, najmä Forgáčovci, sídlia na hrade Gýmeš. V šesťdesiatych rokoch 17. storočia sa zložené vlastnícke vzťahy v Brodzanoch začali meniť a bývalé rodové panstvo Brogyányiovcov sa dostáva do rúk Štefana Kvassaya st., ktorý postupne skupoval zálohované brodzianske majetky a získal aj rozpadávajúcu sa kúriu.

Advokátske služby pre ostrihomských arcibiskupov mu priniesli dostatok finančných prostriedkov a vernosť Habsburgovcom počas povstania Imricha Thökölyho mu zabezpečila vysoké úradnícke funkcie na dvore. Pustil sa do prestavby zruinovanej kúrie, ktorú prestaval na kaštieľ – sídlo reprezentujúce úspešnú kariéru. Potomkovia žili v Brodzanoch nasledujúcich takmer dvesto rokov. Pre finančné problémy sa však museli svojho sídla vzdať a v polovici štyridsiatych rokov 19. storočia ho i s celým panstvom predali rakúskemu barónovi Gustávovi Friesenhofovi.

Obec vznikla zrejme ešte v preduhorskom období v blízkosti brodu cez rieku Nitru. Najneskôr v druhej polovici 13. storočia ju na základe kráľovskej donácie získali miestni šľachtici, ktorí si od názvu dediny utvorili aj svoj šľachtický predikát – de Baragyan. Do začiatku 14. storočia patrili Brodzany ku kráľovskému Oslianskemu dištriktu, ktorá sa neskôr stal súčasťou Tekovskej župy. Spočiatku dedina cirkevne patrila ku starobylej fare v susednom Krásne nad Nitrou.

Miestni zemanovia sa pravdepodobne už v druhej polovici 14. storočia zasadili o výstavbu gotického kostola Všetkých svätých priamo v obci. Sami si tiež nechali vystavať šľachtické kúrie, ktoré však boli postavené tradičným spôsobom z drevených klád. V priebehu 15. storočia sa do Brodzian dostali aj cudzí šľachtici a naopak Broďániovci získali najmä ženbami majetkové podiely v niektorých tekovských dedinách.

V 16. stor. sa začal budovať kamenný opevnený kaštieľ. Roku 1601 stálo v dedine 64 domov – z toho 11 opustených. Okrem toho sa v dedine nachádzali 3 šľachtické kúrie, fara, škola a dom richtára. Tie boli oslobodené od daní. V dedine v tom čase žilo okolo 350 obyvateľov. Okrem poľnohospodárstva sa zaoberali aj dedinskými remeslami. Po zrušení poddanstva sa do Brodzian prisťahoval statkár Georg Friesenhof, ktorý sa snažil o povznesenie hospodárenia aj medzi drobnými roľníkmi. Zaujímavosťou je, že obec navštevovali príbuzní veľkého ruského básnika Alexandra Puškina.

A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie

Pod prírodnými podmienkami a životným prostredím si vieme predstaviť všetko to, čo nás obklopuje a nie je výsledkom ľudskej činnosti. Príroda tu bola už pred človekom a na jej vzniku nemá podiel. Na druhej strane človek výrazne do prírody a životného prostredia zasahuje a svojou činnosťou prírodu a životné prostredie mení.

Prírodné podmienky a životné prostredie sú v súčasnosti vystavované enormnej ľudskej činnosti, znečisťovaniu, poškodzovaniu. Ich veľkosť a kvalita klesá, čo je však celospoločenský jav a nie

záležitosť jednej obce. Zároveň tiež v spoločnosti rezonuje snaha o ochranu prírody, ochranu vody a pôdy, živočíchov, zlepšenie kvality životného prostredia. Aj v tomto smere ide o vyššiu úroveň správy. Snahy o ochranu životného prostredia registrujeme na globálnej, medzinárodnej, národnej úrovni a následne sa samozrejme v podobe praktických riešení presúvajú do regiónov, okresov a obcí.

Geológia a geomorfológia

Obec Brodzany leží v južnej časti Trenčianskeho kraja. Kataster obce je súčasťou severného výbežku Podunajskej pahorkatiny, pričom mierne zvlnený reliéf prechádza na juhovýchodok pohoriu Tribeč. Do katastrálneho územia obce zasahuje aj južný výbežok pohoria Strážovské vrchy. Územie leží na rozhraní pohoria Tribeč, Hornonitrianskej kotliny a Podunajskej pahorkatiny. Zo Strážovských vrchov sem zasahuje časť Nitrické vrchy, pododdiel Drieňov. Z pohoria Tribeč sem zasahuje Kolačnianska vrchovina. Z hľadiska tvarov georeliéfu sa jedná prevažne o údolné územie patriace do Strednonitrianskej nivy. Väčšina územia sa vyznačuje sklonom 0-5 °. Územie pohoria Tribeč pokrývajú bazálne zlepenice, numulitové vápence a pieskovce, resp. dolomitický vrchný a stredný trias.

Klimatické pomery

Územie obce patrí do teplej klimatickej oblasti, kotlinovej klímy prevažne teplej. V katastrálnom území je letných dní v roku viac ako 50 s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a viac. Podľa nameraných hodnôt zo zrážko-mernej stanice Veľké Uherce dosahovali priemerné zrážky 632 mm/rok, vo vrchovinej časti až do 800 mm. Snehová pokrývka obce dosahuje podpriemerné hodnoty v rámci Slovenska a jej výška býva menšia ako 25 cm.

Hydrologické pomery

Územím obce prechádza ľavostranný prítok rieky Nitra s názvom Geradza, v údolí ktorého má k.ú. najnižšie nadmorskú výšku 180 m.n.m. Priemerná nadmorská výška obce (geografického stredu obce) je 200 m.n.m. Územie obce Brodzany patrí do časti povodia údlie Hornej Nitry s významným hospodárskym výskytom podzemných vôd. Zdrojom znečistenia v tejto oblasti je ČOV Partizánske. Vody vhodné na kúpanie sa tu nenachádzajú. Na území obce sa nachádza prameň Geradza, ktorý patrí do kategórie HG-1. Z minerálnych vôd v k.ú. Brodzany je známy sírny prameň teploty 22°C.

Ochrana prírody

Na udržiavanie prírodného dedičstva, zachovanie rozmanitosti a foriem života na Zemi, na obnovenie a racionálne využívanie prírodných zdrojov a na udržanie ekologickej stability slúži v SR zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon stanovil 5 stupňov územnej ochrany, pričom rozsah obmedzení sa zväčšuje so zvyšujúcim sa stupňom. I. stupeň ochrany platí na celom území SR ako všeobecná ochrana.

Slovenská republika sa pristúpením k Ramsarskej konvencii zaviazala zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky "územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi.." (čl.1. ods.1).

Tabuľka č. 2: Mokrade na území obce Brodzany

Názov mokrade	Plocha (m ²)	Názov obce	Kategória
Brodzany- niva potoka nad obcou	75 000	Brodzany	L - Lokálna

Zdroj: ŠOP SR, vlastné spracovanie

Pedologické pomery

Na území prevláda podľa zrnitosti hlinitého pôdneho druhu a pôdneho typu fluvizemných pôd. Pahorkatiny aj vrchoviny sú prevažne bez skeletu, alebo len slabo skeletnaté.

Prevažná väčšina pôdy - hlavne v rovinatej a pahorkatinovej časti - je využívaná na poľnohospodársku výrobu či ako orná pôda. V zalesnenej časti územia pokrytej stále lesnou, alebo lesostepnou vegetáciou a pôdnym typom čiastočne hnedozemami a je využívaná na lesné hospodárstvo.

Odpadové hospodárstvo

Téma odpadov sa dostáva do popredia čoraz viac hlavne v spojitosti s budúcnosťou. Produkcia odpadov neustále rastie a tak zostáva hlavným problémom ich skladovanie, triedenie, recyklovanie a iné využitie. Odpadové hospodárstvo by sa aj do budúcnosti malo riešiť podľa prísnejších zásad, medzi iným asanovať prípadné nelegálne skládky, nespracovateľný odpad deponovať na riadenú skládku, zariadiť, aby výrobné organizácie, ktoré produkujú špecifický odpad, museli mať vlastný program likvidácie výrobného odpadu, podporovať triedenie odpadov v domácnostiach atď. Hoci trend smeruje k týmto krokom, kontrola a sankcie sú zatiaľ nedostatočné.

Obec v súčasnosti zabezpečuje vývoz tuhého komunálneho odpadu na riadenú skládku v obci Livinské Opatovce. Odvoz zabezpečuje firma Technické služby mesta Partizánske s.r.o. V obci sa uskutočňuje zber separovaného odpadu: sklo, plasty a kovy, papier. V obci sa tiež nachádzajú dva kontajnery na zber šatstva. Po obci sú rozmiestnené aj dve nádoby na odovzdávanie starého oleja. Raz za rok obec realizuje zber nebezpečného odpadu. Veľkoobjemový odpad a starý nábytok je možné odovzdať na obecné zberné miesto, ktoré je otvorené 2-3 krát mesačne. Biologický odpad zo stromov a verejnej zelene majú občania možnosť odovzdať na rovnakom mieste. V súčasnosti nie je v obci lokalizovaná žiadna nelegálna skládka, v prípade jej zriadenia bude obec hľadať možnosti jej odstránenia.

Tabuľka č. 3: Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách za rok

Komodita	TKO	Papier	Plasty	Sklo	Kovy	Nápojové kart.	BRO	Elektroodpad
2016	261,85	4,80	5,40	9,77	0,64	0,85	-	0,58
2017	224,40	1,40	6,65	10,22	1,00	0,73	-	1,47
2018	240,80	5,41	7,90	12,32	0,84	0,73	-	2,47
2019	207,30	4,59	9,79	13,32	0,97	0,96	-	4,61
2020	208,42	4,54	11,07	14,50	1,38	1,09	31,00	4,22
2021	208,14	5,18	12,30	15,47	30,25	1,20	53,00	4,22
2022	173,00	6,60	10,83	15,13	42,66	1,17	129,99	4,33

Zdroj: OcÚ Brodzany, vlastné spracovanie

A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien. Ku dňu 31.12.2022 mala obec Brodzany 878 obyvateľov. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vývoj počtu obyvateľov od roku 2018 do roku 2022.

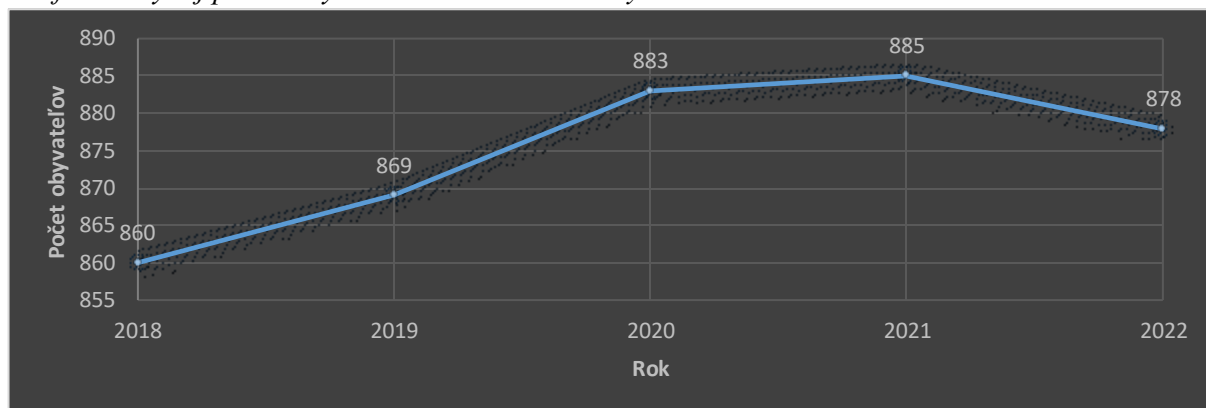
Tabuľka č. 4: Vývoj počtu obyvateľov v obci Brodzany v rokoch 2018 - 2022

Rok	Počet obyvateľov	Muži	Ženy	Prírastok/Úbytok	Index starnutia
				absolútne	
2018	860	444	416	-2	148
2019	869	451	418	9	142,45
2020	883	461	422	14	139,45
2021	885	456	429	7	127,5
2022	878	446	432	-7	128,93

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Z dlhodobého hľadiska má počet obyvateľov klesajúcu tendenciu, čo je typické pre celú spoločnosť. Tento jav sa nazýva starnutie populácie. V obci Brodzany môžeme vidieť od roku 2018 do roku 2021 stúpajúci trend počtu obyvateľov. Tento trend je znázornený v grafe č. 1.

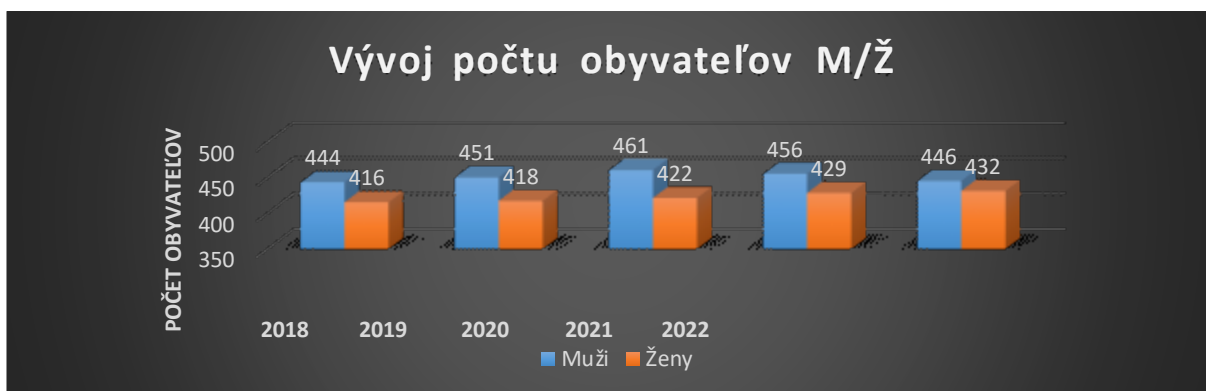
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Brodzany v období 2018 – 2022

Zdroj: vlastné spracovanie

Na grafe č. 2 je zachytený vývoj počtu obyvateľov podľa mužského a ženského pohlavia. Môžeme konštatovať, že z dlhodobého hľadiska počet mužov prevláda nad počtom žien. Z celkového počtu obyvateľov predstavovali v roku 2022 ženy 49,20 % a muži 50,80 %.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Brodzany v období rokov 2018–2022 – muži a ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet obyvateľov je výsledkom populačnej dynamiky - pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie. Samotný vývoj pôrodnosti je v celoslovenskom meradle hlavným faktorom, ovplyvňujúcim celkovú trajektóriu populačného vývoja. Zároveň v predpokladoch má táto zložka vysokú mieru neurčitosti.

V tabuľke č. 5 je zobrazený demografický vývoj v obci Brodzany v rokoch 2018 – 2022. Najviac detí sa narodilo v roku 2018. Najviac zomrelo osôb v roku 2021.

Tabuľka č. 5: Demografický vývoj v obci Brodzany v rokoch 2018 – 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	860	869	883	885	878
Narodení	12	10	8	10	5
Zomrelí	11	11	8	13	11
Priťahovaní	19	24	22	17	18
Vystťahovaní	22	14	8	7	19
Migračné saldo	-3	10	14	10	-1
Celkový prírastok/úbytok	-2	9	14	7	-7

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Na nasledujúcom grafe sa nachádza zobrazenie prírastku, resp. úbytku obyvateľov v obci Brodzany počas rokov 2018-2022. Na začiatku sledovaného obdobia dochádzalo k nárastu celkového prírastku, no následne začala krivka opäť klesať.

Graf č. 3 Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v obci Brodzany v rokoch 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Dôležitejšou demografickou charakteristikou, ako počet obyvateľov je úroveň populačného starnutia. Dobré ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). V rámci Slovenskej republiky oba ukazovatele jednoznačne dokumentujú trend intenzívneho starnutia slovenskej populácie. Opakom indexu starnutia je index vitality. Ten sa rovná pomeru predproduktívneho obyvateľstva k obyvateľstvu v poproduktívnom veku.

Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku.

Index starnutia v obci Brodzany sa pohybuje nad hodnotou 100 pričom môžeme sledovať jeho čiastočné klesanie. V kraji sa index starnutia zvyšuje. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2022 dosiahol index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja hodnotu 138,75. Rovnaká situácia je aj v rámci Slovenskej republiky. Index starnutia sa postupne zvyšuje a je nad hodnotou 100. V roku 2022 index starnutia Slovenskej republiky dosiahol hodnotu 110, 95.

Tabuľka č.6: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2018 – 2022

Veková kategória	2018		2019		2020		2021		2022	
	A	%	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	860	100	869	100	883	100	885	100	878	100
• muži	444	51,62	451	51,90	461	52,20	456	51,52	446	50,80
• ženy	416	48,38	418	48,10	422	47,80	429	48,48	432	49,20
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	44	5,11	49	5,63	52	5,88	58	6,55	57	6,49
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	56	6,51	57	6,55	57	6,45	62	7,00	64	7,29
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	100	11,62	106	12,18	109	12,33	120	13,55	121	13,78
Produktívny vek - muži (15-64)	333	38,72	335	38,55	339	38,40	328	37,06	320	36,45
Produktívny vek - ženy (15-64)	279	32,44	277	31,87	283	32,05	284	32,09	281	32,00
Produktívne obyvateľstvo celkom	612	71,16	612	70,42	622	70,45	612	69,15	601	68,45
Poproduktívny vek - muži (65+)	67	7,80	67	7,71	70	7,92	70	7,90	69	7,85
Poproduktívny vek - ženy (65+)	81	9,41	84	9,66	82	9,28	83	9,37	87	9,92
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	148	17,21	151	17,37	152	17,20	153	17,28	156	17,77
Priemerný vek u mužov	42,32	-	42,28	-	42,66	-	41,86	-	42,06	-
Priemerný vek u žien	43,28	-	42,99	-	43,43	-	43,29	-	43,88	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	42,79	-	42,62	-	43,03	-	42,55	-	42,95	-
Index starnutia	-	148	-	142,45	-	139,45	-	127,50	-	128,93

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Populačné starnutie predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Aj napriek tomu, že v súčasnosti nie sú ešte prejavy starnutia slovenskej populácie také citelné, vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie na Slovensku. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové ročníky a vo veku najvyššej fekundity (fyziologickej plodnosti) sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

V obci Brodzany zaznamenávame počas sledovaného obdobia nárast počtu obyvateľov, ale taktiež pokles indexu starnutia. Vo všeobecnosti vyššia hodnota indexu starnutia znamená, že sa zvýšil podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva a klesol podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva. Úbytok obyvateľstva môže zmierniť migrácia. Zrýchľujúci sa proces populačného starnutia však zrejme významnejšie neovplyvní. Priemerný vek v obci Brodzany za rok 2022 je 42,95 rokov. Priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja za posledné roky vzrastá a v roku 2022 mal hodnotu 43,4 rokov.

Graf č. 4 znázorňuje vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Brodzany v roku 2022. Z grafu môžeme vidieť, že zatiaľ najpočetnejšia je skupina obyvateľov v produktívnom veku.

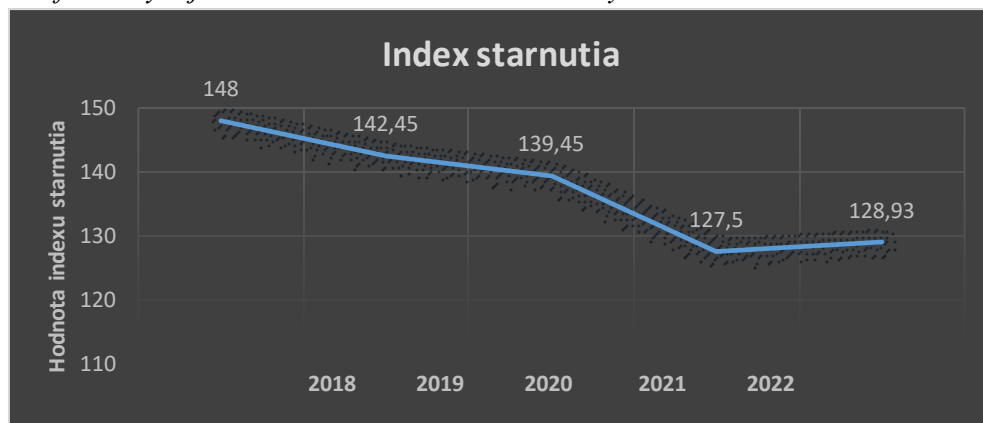
Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva v obci Brodzany v roku 2022

Zdroj: vlastné spracovanie

Dôležitou demografickou charakteristikou je úroveň populačného starnutia. Dobre ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku. Index starnutia v obci Brodzany zaznamenal v posledných rokoch pokles. Kým v roku 2018 bol na úrovni 148, v roku 2022 bola jeho hodnota 128,93. Index starnutia v okrese Partizánske za toto obdobie je na úrovni 157,28 a index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja je 138,75.

Graf č. 5: Vývoj indexu starnutia v obci Brodzany v rokoch 2018 - 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti, odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny.

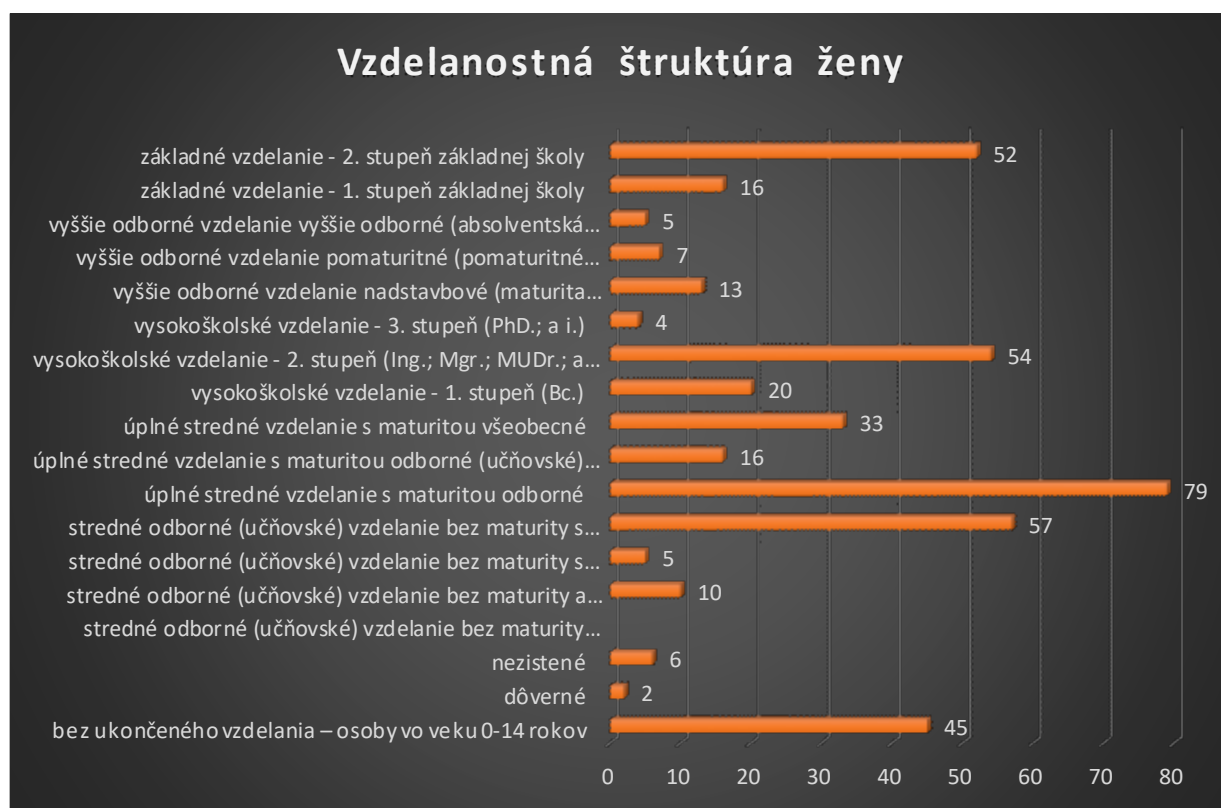
Tabuľka č. 7: Vzdelanostná štruktúra obce Brodzany v roku 2021

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	Ženy	
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	36	45	81
Dôverné	1	2	3
Nezistené	13	6	19
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity (bližšie neuvedené)	2		2
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity a bez výučného listu (zaškolenie, zaučenie)	6	10	16
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s vysvedčením o záverečnej skúške	21	5	26
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s výučným listom	116	57	173
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné	57	79	136
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné (učňovské) s výučným listom	30	16	46
úplné stredné vzdelanie s maturitou všeobecné	22	33	55
vysokoškolské vzdelanie - 1. stupeň (Bc.)	8	20	28
vysokoškolské vzdelanie - 2. stupeň (Ing.; Mgr.; MUDr.; a i.)	56	54	110
vysokoškolské vzdelanie - 3. stupeň (PhD.; a i.)	2	4	6
vyššie odborné vzdelanie nadstavbové (maturita absolventov učebných odborov stredných odborných škôl)	22	13	35
vyššie odborné vzdelanie pomaturitné (pomaturitné kvalifikačné)	2	7	9
vyššie odborné vzdelanie vyššie odborné (absolventská skúška, absolventský diplom)	2	5	7
základné vzdelanie - 1. stupeň základnej školy	26	16	42
základné vzdelanie - 2. stupeň základnej školy	32	52	84
Úhrn	454	424	878

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

V nasledovných grafoch vidíme rozdelenie obyvateľov podľa vzdelania a pohlavia. V oboch skupinách dominuje stredoškolské vzdelanie či už s maturitou alebo bez nej.

Graf č. 6: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva muži /ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

Vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska bol ovplyvnený do veľkej miery kresťanstvom, a preto za posledných 130 rokov na našom území prevažujú kresťanské konfesie. Náboženská štruktúra Slovenska v medzivojnovom období bola výsledkom dlhodobého historického vývoja. Viac ako dvojtretinovou väčšinou tu prevažovalo rímskokatolícke obyvateľstvo, ktoré bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom československej, ale z časti i maďarskej národnosti.

V obci najviac ľudí vyznáva rímskokatolícku vieru a to 74% občanov. Veľkú skupinu tvoria tiež obyvatelia bez vierovyznania- 20% .

Tabuľka č.8: Náboženská štruktúra v obci Brodzany v roku 2021

Vierovyznanie	
Rímskokatolícka cirkev	652
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	10
Gréckokatolícka cirkev	1
Reformovaná kresťanská cirkev	2
Pravoslávna cirkev	0
Kresťanské zbory	1
Apoštolská cirkev	0
Bez vyznania	177
Iné	11
Nezistené	24
SPOLU	878

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne s prevahou obyvateľov slovenskej národnosti. K slovenskej národnosti sa hlási 96,12 %. Podľa aktuálneho Atlasu rómskych komunít na Slovensku 2013 predstavuje v obci podiel etnických Rómov 10,8%. K rómskej národnosti sa však hlási nulový počet obyvateľov.

Tabuľka č. 9: Národnostná štruktúra v obci Brodzany v roku 2021

Národnosť	SPOLU
Slovenská	844
Maďarská	1
Česká	6
Moravská	1
Rumunská	1
Nezistené	25
SPOLU	878

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

A.1.5 Trh práce a sociálna situácia

Pod pojmom trh práce rozumieme miesto, kde sa stretáva ponuka a dopyt. Ponuka pracovných miest a dopyt po pracovnej sile, prípadne dopyt po pracovných miestach a ponuka pracovnej sily. Ideálnym stavom na trhu práce je rovnováha - dopyt po pracovných miestach zodpovedá ponuke pracovnej sily, no tento stav je len veľmi ťažko dosiahnuteľný a preto sa stretávame na trhu práce s prebytkom pracovnej sily či s prebytkom pracovných miest.

V posledných rokoch trh práce na Slovensku ovplyvnili faktory neekonomického charakteru a to hlavne pandémia COVID-19 a vojna na Ukrajine. Dovtedy pracovná legislatíva na Slovensku bola zameraná skôr na tradičné formy zamestnania v podobe trvalého pracovného pomeru a práce vykonávanej zo sídla pracoviska. Situácia, ktorá vznikla, donútila kompetentných, aby v tejto oblasti nastala vyššia flexibilita, digitalizácia či celková úprava pracovnej legislatívy. Najvýraznejším krokom bolo zavedenie tzv. home office, ktorý bol využívaný počas pandémie, ale stal sa bežnou súčasťou pracovno-právnych pomerov.

Na trhu práce môžeme vidieť tých, ktorí sú zamestnaní (zamestnanci ako fyzické osoby, ktoré vykonávajú prácu), zamestnávateľa, SZČO, členovia družstiev či zamestnanci v civilnom sektore. Tiež je tu skupina osôb, ktorí sú nezamestnaní, no aktívne si prácu hľadajú a tiež nezamestnaní, ktorí si ale prácu nehľadajú (tzv. ekonomicky neaktívne obyvateľstvo).

Mieru neschopnosti hospodárstva využívať všetky zdroje práceschopného obyvateľstva, ktoré má k dispozícii, vyjadrujeme ako mieru nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti patrí k dôležitým ukazovateľom výkonnosti národného hospodárstva. Percentuálna miera nezamestnanosti sa vypočíta ako pomer počtu nezamestnaných osôb, ktoré sa aktívne snažia získať zamestnanie a sú schopní to preukázať, a celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vyjadrený v percentách.

Štatistika nezamestnanosti Slovenska za rok 2022:

1. **Miera evidovanej nezamestnanosti: 5,90 %** (6,76 % v decembri 2021).
2. **Počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie: 160 204** (182 760 v decembri 2021).
3. **Celkový počet evidovaných uchádzačov: 178 143** (200 225 osôb v decembri 2021).
4. **Počet voľných pracovných miest: 81 699**: najviac BA kraj - 26 989 miest (podiel 33,03 %), najmenej miest bolo v KE kraj - 3 193 (podiel 3,91 %).

Miera evidovanej nezamestnanosti na konci roku 2022 v Trenčianskom kraji dosiahla hodnotu 3,69%. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Partizánske dosiahla v tomto období hodnotu 3,95%.

Tabuľka č. 10: Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v okrese Partizánske za roky 2018-2022

Okres		2018	2019	2020	2021	2022
Partizánske	Počet evidovaných uchádzačov	917	980	1460	1015	1049
	Počet evidovaných uchádzačiek	485	569	791	560	574
	Spolu	1402	1549	2251	1575	1623

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

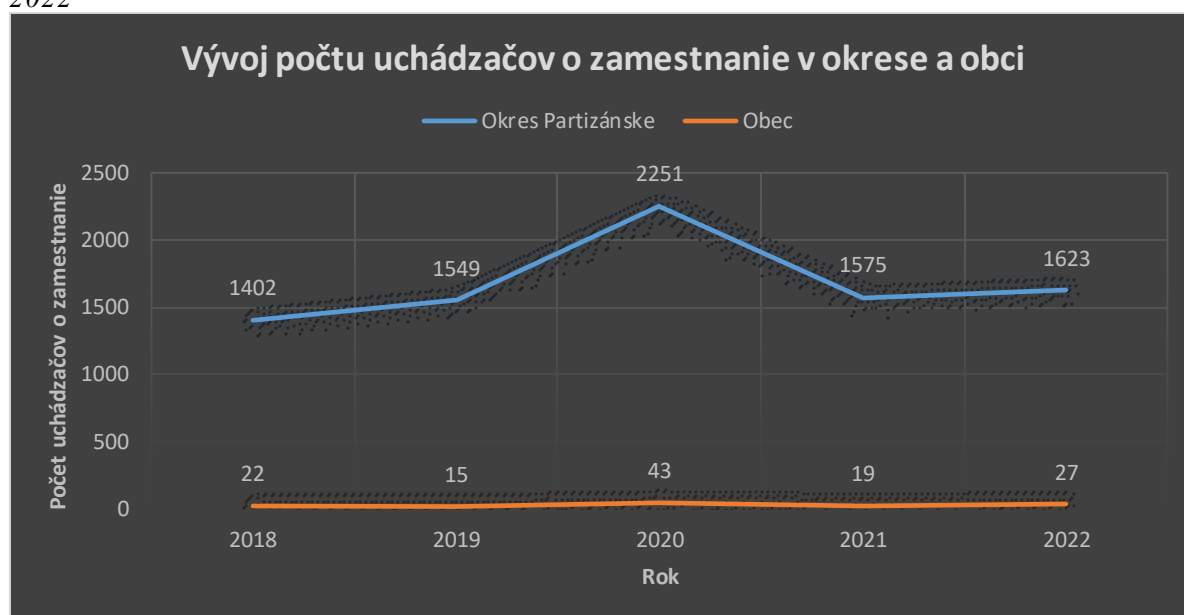
Tabuľka č. 11: Počet evidovaných uchádzačov/-čiek o zamestnanie v obci Brodzany za roky 2018-2022

Brodzany		2018	2019	2020	2021	2022
Počet	evidovaných uchádzačov	14	11	30	12	17
Počet	evidovaných uchádzačiek	8	4	13	7	10
Spolu		22	15	43	19	27

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Za celý rok 2022 klesol počet uchádzačov o prácu o 22 082 osôb, teda o viac ako 11,03 %. V porovnaní so začiatkom roka bolo v evidencii uchádzačov podstatne menej aj ľudí nezamestnaných viac ako 12 mesiacov, občanov starších ako 50 rokov, či mladých vo veku do 29 rokov. Počet voľných pracovných miest sa pritom v decembri medziročne zvýšil o viac ako 10-tisíc a dosiahol hodnotu 81 699. (Zdroj: www.employment.gov.sk)

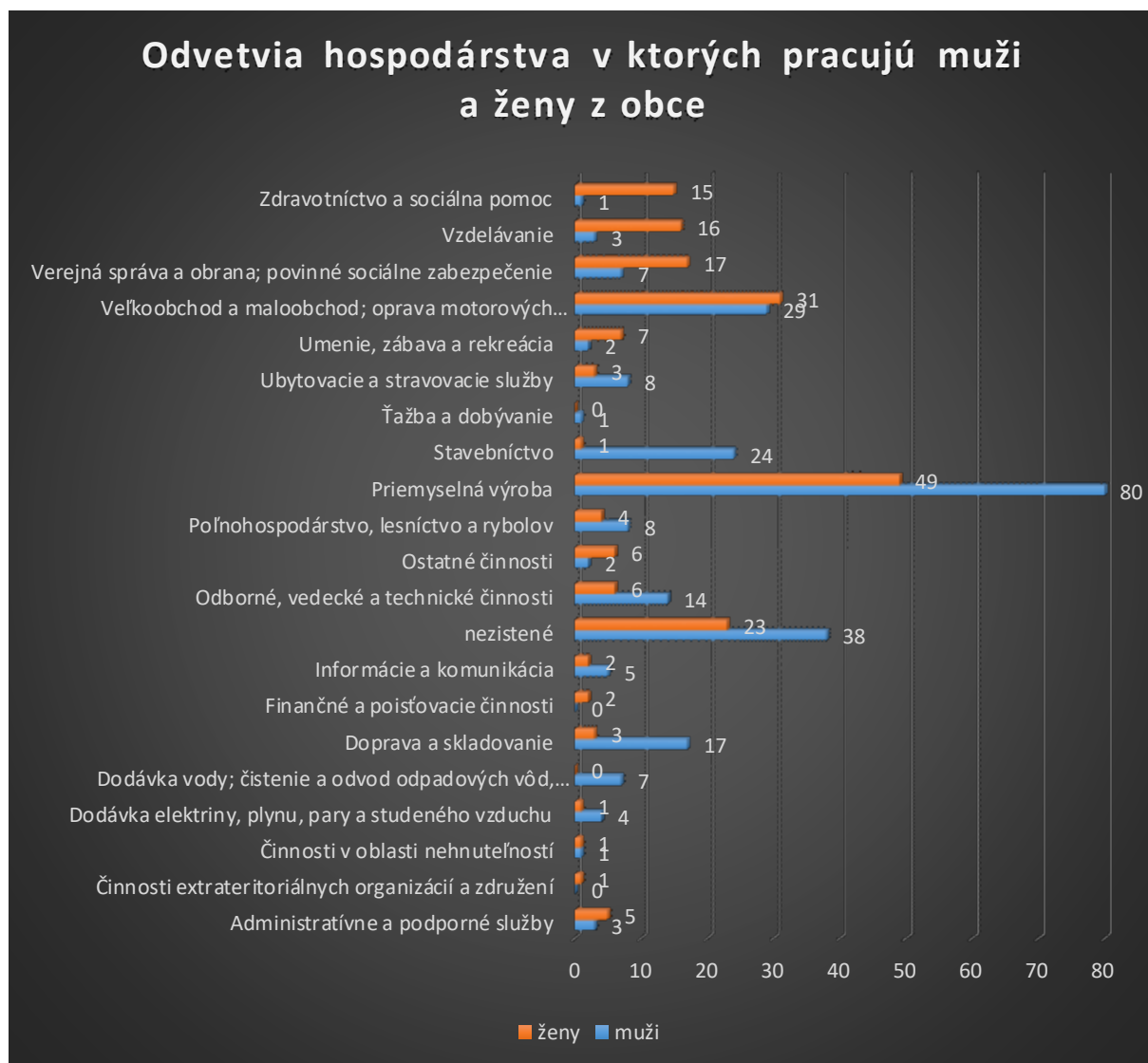
Grafč. 7: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese Partizánske a v obci Brodzany r. 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

V snahe o zníženie nezamestnanosti obec aktívne participuje aj v projektoch vyhlásených ústredím ÚPSVaR pri vytváraní dočasných pracovných miest. Obec spolupracuje rovnako aj pri aktívnej politike trhu práce. Obec dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačného programu najmä na údržbu verejných priestranstiev.

Graf č. 8: Odvetvia v ktorých pracujú obyvatelia obce Brodzany – údaje zo SODB 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.6 Hospodárska základňa

Ekonomicko-hospodárska charakteristika regiónu

Ekonomický potenciál Trenčianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie, poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja má osobitné regionálne špecifiká. Dôvodom je rozdielna ekonomická základňa okresov, rozdielna vybavenosť územia infraštruktúrou, rozdielne prírodné podmienky. Okres Partizánske je dlhodobo spájaný s ekonomickou úrovňou nižšiu ako je priemer Slovenska.

Z priemyselných odvetví je v okrese Partizánske rozvinutý obuvnícky priemysel, v menšej miere kožiarsky priemysel, výroba stavebných hmôt a stavebných prvkov a strojársky priemysel.

Niektoré obce okresu Partizánske sú spájané aj s ekonomikou a hospodárstvom okresu Topoľčany, nakoľko s ním tvoria geografickú hranicu. V tomto okrese dominuje potravinársky a drevospracujúci priemysel, elektrotechnický, odevný a textilný priemysel.

Pôdohospodárska charakteristika regiónu a obce

Nehnuteľnosti v pôdohospodárstve sa členia podľa druhov pozemkov (kultúr) na poľnohospodársku pôdu a nepoľnohospodársku pôdu. Pri poľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky a to: orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Pri nepoľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky: lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha. V grafe nižšie môžeme vidieť rozdelenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v okrese Partizánske za rok 2022. Jeho celková výmera bola 301 012 685 m², pričom v okrese prevažuje pôda využívaná na nepoľnohospodárske účely.

Graf č. 9: Rozdelenie poľnohosp. a nepoľnohosp. pôdy v okrese Partizánske za rok 2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Celková výmera pôdy v katastru obce Brodzany za rok 2022 bola: 8 290 735 m². V tabuľkách nižšie sú uvedené výmery v m² jednotlivých typov poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych druhov pôdy v obci za rok 2022.

Tabuľka č. 12: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v katastru obce Brodzany

Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda SPOLU	Orná pôda	Chmeľnica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
18 290 735	5 567 306	4 289 745	0	0	291 527	16 165	969 869
100%	30,43%	23,45%	0%	0%	1,59%	0,08%	5,30%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 13: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy v katastru obce Brodzany

Celková výmera územia obce	Nepoľnohospodárska pôda SPOLU	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
18 290 735	12 723 429	11 275 702	350 975	717 047	379 705
100%	69,57%	61,64%	1,92%	3,92%	2,07%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Ekonomicko-hospodárska charakteristika obce

Na území obce Brodzany sa nachádza niekoľko zamestnávateľov, pričom medzi najväčších zamestnávateľov v obci patrí: JK Pavkas s.r.o. Zamestnáva približne 7 zamestnancov z obce, ale aj okolitých obcí. Medzi ďalších zamestnávateľov v obci patria: Autoservis Andrej Slivka a Autotip Servis Anna Sámelová.

Na území obce tiež prebieha poľnohospodárska výroba. V katastru obce hospodári s pôdou družstva Agro Coop Klatová Nova Ves, PDP Veľké Uherce alebo aj samostatne hospodáriaci poľnohospodári (napr. Juraj Peškovič). Sústredí sa hlavne na rastlinnú výrobu.

Na území obce prebieha v obmedzenom množstve aj priemyselná výroba, firma JK Pavkas s.r.o. sa zaoberá výrobou drevených paliet.

Tabuľka č. 14: Právnické osoby v obci Brodzany

	2018	2019	2020	2021	2022
Právnické osoby spolu	26	30	34	35	37
Právnické osoby ziskové	23	27	30	31	34
Právnické osoby neziskové	3	3	4	4	3

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 15: Fyzické osoby v obci Brodzany

	2018	2019	2020	2021	2022
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	57	57	53	59	56
Živnostníci	54	55	51	56	53

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.7 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť miest a obcí je častokrát rozhodujúci faktor, vďaka ktorému sa občania rozhodujú či v danom meste, obci chcú bývať, alebo sa presťahujú na miesto, kde je občianska vybavenosť širšia a dostupnejšia. Pod občianskou vybavenosťou si môžeme predstaviť služby v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, obchodu, športu, kultúry, ubytovania a stravovania.

ŠKOLSTVO

V obci Brodzany sa nachádzajú nasledovné školské zariadenia, ktoré prevádzkuje obec:

- materská škola.

Tabuľky nižšie uvádzajú kapacitné a personálne obsadenie zariadenia za obdobie od školského roku 2016/2017.

Tabuľka č. 16: Základné údaje o MŠ

Školský rok	Počet detí	Kapacita MŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v MŠ
2016/2017	14	25	2	3	1
2017/2018	16	25	2	3	1
2018/2019	19	25	2	3	1
2019/2020	19	25	2	3	1
2020/2021	22	25	2	3	1
2021/2022	20	25	2	3	1
2022/2023	18	18	2	3	1

Zdroj: OcÚ Brodzany, vlastné spracovanie

ZDRAVOTNÍCTVO

Služby v oblasti zdravotníctva a ich dostupnosť sa vzhľadom na nízke personálne stavy v tomto odvetví stávajú problémom. Ľudia musia za lekármi do nemocníc či za liekmi cestovať aj desiatky kilometrov. Dostupnosť zdravotníckych služieb v obciach pre občanov je preto veľkým pozitívom.

V obci Brodzany nepôsobia žiadny lekári. Nemocnica s poliklinikou Partizánske je vzdialená 7 km od obce. Najbližšia pohotovosť sa nachádza tiež v Partizánskom.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

V súčasnosti vzhľadom na celospoločenský jav, ktorým je starnutie populácie, sa otázka poskytovania sociálnej starostlivosti stala aktuálnou vo väčšine obcí. Či už ide o novozriadené zariadenia poskytujúce sociálnu starostlivosť alebo neustále navyšovanie kapacít už existujúcich zariadení. V obci Brodzany sa nenachádza žiadne zariadenie, ktoré by poskytovalo sociálnu starostlivosť.

ŠPORT A KULTÚRA

Zariadenia určené na rozvoj športu, pohybových aktivít a kultúry sú síce doplnkovými zariadeniami, no v posledných rokoch sa tešia zvýšenej návštevnosti a popularite. Tiež ich obmedzené fungovanie v čase pandémie COVID-19 znovu naštartovalo návštevnosť a záujem ľudí aj o túto sféru života.

V rámci športovísk je k dispozícii pre občanov futbalové ihrisko a tiež multifunkčné ihrisko. Deti z materskej školy majú k dispozícii malé detské ihrisko v areáli MŠ. Zopár hracích prvkov sa nachádza

na futbalovom ihrisku. Kultúrne podujatia sa najčastejšie organizujú v alebo pri budove tzv. Starej školy alebo na futbalovom ihrisku.

OBCHOD A SLUŽBY

V obci sa nachádza predajňa COOP Jednota a obchod, v ktorom si občania vedú zakúpiť náhradné diely na záhradnú techniku.

V rámci služieb a remeselnej výroby je v obci k dispozícii autoservis Autotip Anna Sámelová a Autoservis Andrej Slivka. Občania tiež hojne využívajú veterinárnu prax, ktorá sa nachádza v obci na Hlavnej ulici.

UBYTOVANIE A STRAVOVANIE

K potenciálom rozvoja obcí patria aj ubytovacie zariadenia a zariadenia verejného stravovania, ako sú reštaurácie, pohostinstvá, bufety, bistrá, motoresty, hotely a iné. V obci Brodzany sa takéto zariadenia nenachádzajú.

A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Oblasť kultúry neodmysliteľne patrí k životu v obci. Či sa už bavíme o kultúre hmotnej alebo nehmotnej, obe majú pre obyvateľov miest a obcí veľký význam. Plnia funkciu vzdelávaciu, výchovnú, sociálnu, zábavnú, atď.

Obec Brodzany má v Registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok zapísané nasledovné objekty:

Obrázok č. 3: Kaštieľ v Brodzanoch

- Oldenburgovský kaštieľ a park,
- Kostol Všetkých svätých,
- Socha sv. Jána Nepomuckého na podstavci,
- Socha sv. Floriána na podstavci,
- Pohrebná kaplnka s kryptou r. Oldenburg.

Zdroj: www.domalenka.sk

Ku kultúre v obci tiež neodmysliteľne patria aj podujatia, ktoré sa v obci pravidelne organizujú (či už ich organizuje obec, občianske združenia, podnikatelia, či iný organizátori). Medzi takéto podujatia patria: Stavanie mája, Deň matiek, Deň detí, letné kiná, Mesiac úcty k starším, vianočné podujatia ako vianočné trhy, koncerty, Mikuláš.

V obci sa nenachádza kultúrny dom. Za kultúrou môžu občania ísť do múzea A. S. Puškina.

Na území obce tiež pôsobí viacero združení, klubov, spolkov s rôznym predmetom zamerania. Podľa zoznamu dostupného na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na území obce Brodzany pôsobia nasledovné organizácie:

- OZ Dobré veci v obci,
- Poľovnícky klub Javorový vrch,
- Husiarik Brodzany – detský a mládežnícky folklórny súbor,
- Dar pomoci o.z.,
- TJ Slovan Brodzany,
- ZO JDS Brodzany.

V obci tiež pôsobí Spevokol Brodzany a dychovka Brodzianska kapela. V obci pôsobí ďalej poľovnícke združenie, združenie včelárov aj združenie rybárov, ktorý sa svojou činnosťou zasluhujú o ochranu prírody, jej zveľaďovanie a vzdelávanie mladej generácie.

O podujatiach v obci a jej okolí a iných aktualitách sa môžu obyvatelia dozvedieť z webovej stránky: www.brodzany.sk, ktorú má obec zriadenú a kde sa dozvedia dôležité informácie z diania v obci. Obec zriadila aj profil obce na Facebooku, kde tiež informuje občanov o aktuálnom dianí a podujatiach. Naďalej v obci prebieha informovanie občanov aj klasickou formou – na vývesnej tabuli umiestnenej pri obecnom úrade a prostredníctvom obecného rozhlasu. Obec nevydáva vlastný spravodaj.

A.1.9 Bývanie a bytový fond

Jednou zo základných ľudských potrieb je aj potreba bývania. To, ako ľudia bývajú, častokrát odráža celkový stav a stupeň sociálno-ekonomickej vyspelosti krajiny. Kvalita bývania a jeho dostupnosť sú ukazovatele, ktoré sa spájajú s celkovou životnou úrovňou občanov. Možnosti bývania, jeho kvalita, rozsah sú priamo úmerné ekonomickým možnostiam jednotlivcov. V intenciách trhovej ekonomiky si tak za obstaranie bývania zodpovedá občan, jednotliviec. Poznáme niekoľko typov bývania:

- Vlastnícke – v osobnom vlastníctve,
- Sociálne – bývanie pre znevýhodnené skupiny občanov,
- Súkromné nájomné - prenájom bytov za účelom zisku .

Budovy ako také môžu plniť rôzne funkcie a slúžiť na viaceré účely. Rodinné domy a bytové domy prevažne slúžia na bývanie, no niektoré sú využívané aj ako firemné priestory. Polyfunkčné objekty plnia viacero funkcií a môžeme v nich nájsť priestor na bývanie ale aj na podnikanie. V súčasnej dobe sa často hovorí o nedostatku nájomných bytov, nakoľko obstaranie si bývania do súkromného vlastníctva je ekonomicky čím ďalej náročnejšie.

V grafe nižšie môžeme vidieť prehľad počtu domov v obci Brodzany známe zo Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021 podľa ich typu.

V obci sa nachádzajú prevažne rodinné domy. Podľa obdobia výstavby sa ich najviac postavila od roku 1919 do roku 2000.

Graf. č. 10: Typy domov v obci na základe Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra, cestovný ruch

Dopravná a technická infraštruktúra je neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Ich úroveň, kvalita a vyspelosť určuje celkovú kvalitu života občanov v obci. Kvalitná, dostatočná dopravná a technická infraštruktúra umožňuje občanom rýchlejší a bezpečnejší presun za prácou, domov aj za zábavou a zároveň pomáha rýchlejšie a efektívne získať informácie či vykonávať prácu.

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Dopravnú kostru obce Brodzany tvoria štátne cesty druhej a z nej vedúce miestne komunikácie. Nachádzajú sa tu konkrétne nasledovné cesty:

- **Cesta II/593**

Komunikácia prechádza stredom obce v smere Topoľčany – Partizánske (časť Veľké Bielice). Má funkciu zbernej komunikácie so šírkou 6 m.

Značná časť miestnych komunikácií je v nevyhovujúcom stave. Najkritickejšia situácia je na ulici Za Belané Humny a Poľná, kde chýba asfaltová pokrývka cesty.

Vzhľadom na nárast počtu áut obec začala pociťovať problémy s parkovaním vodičov na miestach, ktoré nie sú na to určené, s parkovaním popri a na chodníkoch a na iných miestach, kde môže takto zaparkované auto spôsobiť problémy. V súčasnej dobe obec disponuje parkovacími plochami pri futbalovom ihrisku, pri bytových domoch vo vlastníctve obce, na námestí Natálie Oldenburgovej medzi kaštieľom a kostolom, pred obecnou budovou bývalého Unitopu, pri hlavnom aj vedľajšom vstupe do areálu parku Múzea A. S. Puškina. Počet parkovacích miest považujeme za dostatočný.

V obci sa nenachádza čerpacia stanica. Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza v meste Partizánske, ktoré je vzdialené 3 km. Vodičom je v obci k dispozícii autoservis a pneuservis. V obci sa nenachádza dobíjacia stanica na elektromobily.

Tabuľka č. 17: Stav objektov na miestnych komunikáciách

		Dĺžka komunikácií (km)	Plocha (m²)
Cestné komunikácie I. – III. triedy spolu			
Z toho	I. triedy	-	-
	II. triedy	1,1	-
	III. triedy	-	-
Miestne komunikácie		-	47 311
Námestia		1	573
Parkoviská		-	950

Zdroj: obecný úrad Brodzany, vlastné spracovanie

Železničná doprava

Cez obec neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia železničná stanica Veľké Bielice je vzdialená 2 km.

Autobusová doprava

Táto prechádza po hlavnej komunikačnej osi obce, po ceste II/593. V obci sa nachádza 1 zastávka SAD Prievidza. Hlavné autobusové spojenie je s mestom Partizánske a mestom Topoľčany.

Cyklo doprava

V obci sú vybudované a vyznačené dve cyklistické trasy:

- žltá cyklotrasa : Partizánske - Kolačno - Poždol – Oslany v celkovej dĺžke 5,9km
- modrá cyklotrasa: Partizánske - Brodzany - Veľký Klíž – Vrchhora v celkovej dĺžke 8,6 km.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

VODOVOD

Obec Brodzany je zásobovaná pitnou vodou zo Skupinového vodovodu Brodzany-Chynorany, ktorý vedie aj cez obce Krásno a Nedanovce. Prevádzkovateľom vodovodu v obci Brodzany je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.. V súčasnosti je na verejný vodovod napojených 95,00% domácností.

Podzemné vodné zdroje - v hornej časti obce sa nachádza podzemný vodný zdroj – potok Geradza (Brodziansky potok), ktorý v minulosti slúžil pre zásobovanie obce pitnou a úžitkovou vodou.

KANALIZÁCIA

V súčasnosti obec nedisponuje komplexne vybudovanou kanalizáciou. Vo väčšine obce bola vybudovaná kanalizácia vďaka spoločnému projektu ôsmich obcí nášho okresu pomocou európskych dotácií v roku 2017 (projektu „ČOV Sever“). Žiaľ, projekt nereflektoval terajší stavebný rozvoj obce a preto sú nové časti obce s novostavbami bez kanalizačnej siete (časť obce Za Belané Humny, ulice Poľná apod.). Prevádzkovateľom kanalizácie je ZsVS a.s. Kanalizačná sieť je vedená do ČOV Partizánske. Obec aktuálne podala žiadosť o vybudovanie na vodovodu a kanalizácie do ulice Tehelná, ktorá je umiestnená v jednej z rozvojovej lokalít obce. Obec má naďalej v úmysle kanalizačnú sieť kontinuálne rozširovať.

HUP

PLYNOFIKÁCIA

Zemný plyn sa v obci v najväčšej miere využíva na účely vykurovania, prípravy teplej vody, varenie a na technologické účely. Monopolným dodávateľom zemného plynu je SPP, a.s. V súčasnosti je 90 % napojenie domácností na miestny rozvod plynu.

Dominantným energetickým zdrojom pre vykurovanie obce je zemný plyn (ZP). Zo zdroja ZP k jeho spotrebiteľom je zemný plyn dodávaný systémom plynárenských zariadení, ktorých prevádzkovateľom je SPP a.s.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z nasledujúcich transformovní 22/0,42 kV. Transformovne sú napojené z 22 kV vzdušného vedenia č. 239 a 257. Tieto vedenia sú napájané z TR 110/22 kV Topoľčany. Cez katastrálne územie obce prechádza aj dvojité 220 kV vzdušné vedenie. Pri TS 14 sa nachádza malá vodná elektráreň, ktorá podľa potreby dodáva elektrickú energiu do siete SE. Elektrická energia je ako ďalší významný zdroj pre vykurovanie obce.

Energovedenia VN, verejné osvetlenie a transformovňa sú pomerne v dobrom stave. NN sieť bola rekonštruovaná.

TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

V obci boli v roku 2021 položené optické káble s internetovým pripojením, vďaka čomu sa občanom dostalo rýchleho moderného internetového pripojenia prostredníctvom súkromných firiem T-Mobile alebo Skylink.

CESTOVNÝ RUCH

Pilierom cestovného ruchu v obci je národná kultúrna pamiatka – kaštieľ rodiny Friesenhof-Oldenburg, kde od roku 1979 sídli Slovenské múzeum A.S. Puškina, ktoré je v správe Slovenskej národnej knižnice so sídlom v Martine. Súčasťou múzea je nielen priliehly parkový areál, ktorý je v treťom stupni ochrany, ale aj rodinná pohrebňa kaplnka a letohrádok Babylon. Turisti navštevujúci obec väčšinou miera za jednou z týchto pamiatok.

A.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv, ktorá začala platiť v roku 2005, sa výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém priniesol väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne so sebou priniesol aj vyššie nároky na finančné riadenie obce.

Pôvodný systém, ktorý bol postavený na financovaní obce podľa počtu jej obyvateľov, nahradil systém, ktorý sa skladá zo štyroch kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov: *počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, veľkostný koeficient, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení a počet obyvateľov v dôchodkovom veku*. Obec ďalej získala väčšie právomoci v oblasti miestnych daní a poplatkov a pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu a financovanie základných nevyhnutných oblastí verejného života v obci rozpočet neposkytuje veľký priestor pre financovanie všetkých rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, predovšetkým plochy verejných priestranstiev. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám, nie je zaťažená splátkami úverov.

V tabuľke č. 18 sa nachádza hodnotenie finančného zdravia v obce za rok 2021. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie predstavuje číslo v intervale 0 (veľmi zlé) až 6 (výborné). Počíta sa na základe údajov za štyri po sebe idúce roky ako kombinácia piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, dlhovej služby, záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, záväzkov po splatnosti k príjmom a bilancie bežného účtu.

Celkové skóre finančného zdravia obce sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá jedna z jeho piatich zložiek. Zložky majú rozdielnu váhu: celkový dlh (30%), dlhová služba (10%), bilancia bežného účtu (30%), záväzky po lehote splatnosti (15%), záväzky aspoň 60 dní po splatnosti (15%). Na výpočet skóre jednotlivých zložiek sa používa iný postup.

Celkový dlh - skóre za celkový dlh v rámci finančného zdravia je rovné skóre indikátoru finančnej stability za najnovší dostupný rok.

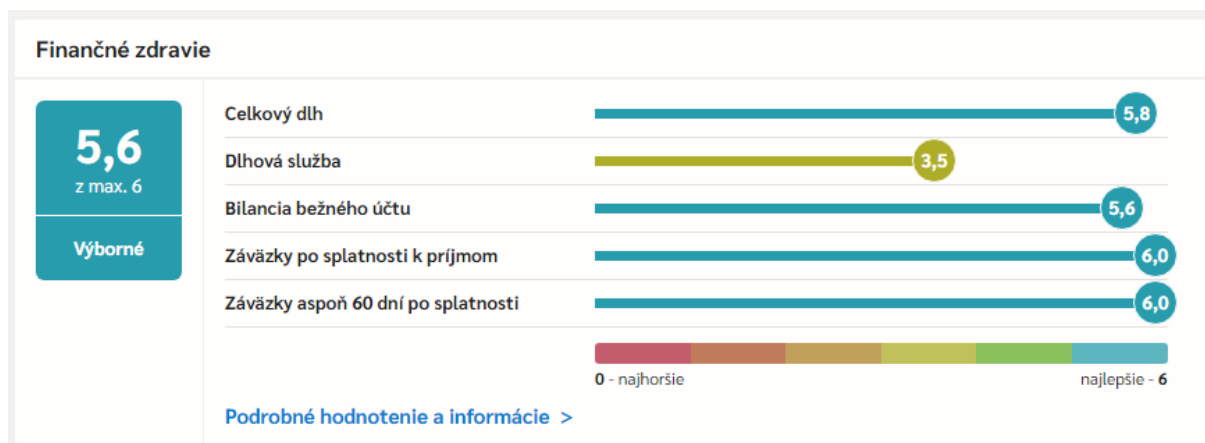
Dlhová služba - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability.

Bilancia bežného účtu - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt bilancie bežného účtu za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu bilancie bežného účtu vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability.

Záväzky po splatnosti k príjmom - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Záväzky aspoň 60 dní po splatnosti - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Tab. č. 18: Finančné zdravie obce Brodzany

Zdroj: www.hospodarenieobci.sk

	Percentuálna hodnota indikátora	Hodnota skóre indikátora
Celkový dlh	4,2 %	5,8
Dlhová služba	20,7 %	3,5
Bilancia bežného účtu	11,6 %	4,3
Závazky po splatnosti k príjmom	0 %	6,0
Závazky 60 dní po splatnosti	0 %	6,0

Na základe tabuľky môžeme vidieť, že obec na základe hodnotenia finančného zdravia dosiahla známku výbornú.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo sa skladá z 7 poslancov, ktorý sa stretávajú na obecných zastupiteľstvách a tiež na stretnutiach jednotlivých komisií. Obec má zriadené nasledovné komisie:

- Ekonomická komisia
- Komisia stavebná, bytová a životného prostredia
- Komisia kultúry a športu
- Komisia o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných činiteľov

Stavebný úrad obec nemá a tak spadá pod spoločný stavebný úrad, ktorý má sídlo v Partizánskom.

A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Kým vnútorné prostredie vychádza zo špecifikácii daného územia, vonkajšie prostredie predstavuje nadstavbu, ktorá zvonku pôsobí na územie a toto sa mu musí prispôbovať. V širokom ponímaní ide hlavne o legislatívu určenú Európskou úniou a legislatívu Slovenskej republiky. Na ich základe a vzhľadom na ich existenciu sú tvorené aj rozvojové programy, stratégie, vízie, plány na štátnej úrovni – a od nich sa odvíjajú dokumenty na nižších stupňoch samosprávy.

Na základe legislatívnych rámcov a rôznych dokumentov, ktoré vytvárajú intencie žiaducich, oprávnených či možných projektov sú samosprávy čiastočne koordinované k podpore takých aktivít, projektov, ktoré pomôžu naplniť vízie strategických dokumentov.

Strategické dokumenty a koncepcie môžeme z hľadiska ich dosahu rozdeliť na dokumenty na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom dokumenty na nižšej úrovni by mali byť v súlade s nadradenými dokumentmi. Touto previazanosťou sa zabezpečí napĺňanie strategických cieľov a priorít na všetkých úrovniach.

I. Medzinárodná úroveň: Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030, Partnerská dohoda SR 2021- 2027, Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do r. 2050

II. Národná úroveň: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, operačné programy na využívanie EŠIF a ostatné odvetvové stratégie v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej pomoci, zdravotníctva, školstva, cestovného ruchu, vidieka, atď.

III. Regionálna úroveň: PHSR TSK 2022-2030, Územný plán Trenčianskeho kraja, Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja 2021 - 2025, Program rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií Trenčianskeho kraja 2021- 2027, a i.

IV. Miestna úroveň: PHSR obce, Územný plán obce, Integrovaná stratégia rozvoja územia/ Stratégia CLLD pre MAS Stredné Ponitrie, komunitné a sociálne plány obcí.

Aj tento dokument je strednodobým, strategickým dokumentom na základe ktorého sa bude môcť obec uchádzať o financie na realizáciu projektov a zároveň je to dokument, ktorý svojim charakterom a obsahom nadväzuje na dokumenty vyššej úrovne plánovania, ako napr. :

- Stratégia CLLD Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie,
- Národné priority implementácie Agendy 2030,
- Návrh Partnerskej dohody 2021- 2027,
- Integrovaná územná stratégia TSK pre programové obdobia 2021-2027,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Program Slovensko 2021-2027,
- Cyklostratégia TSK na roky 2016-2030,
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035.

Aby mohla obec naplniť ciele spomínaných dokumentov, musela by mať dostatočné finančné zdroje aj kapacitu na realizáciu projektov, čo je samozrejme problém. Riziká a ohrozenia pri realizácii uvedených stratégií môžeme rozdeliť nasledovne:

- A. **Ekonomické** – riziko nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu plánovaných opatrení a tým splnenia cieľov a priorít,
- B. **Sociálne** – ohrozenie investície vplyvom nesúhlasného postoja verejnosti k plánovaným zámerom,
- C. **Technické** – ohrozenie investície vplyvom zložitého technického riešenia v konkrétnej lokalite,
- D. **Ekologické** – riziko negatívneho vplyvu plánovaných zámerov na životné prostredie,
- E. **Politické** – ohrozenie realizácie zámerov vplyvom zmeny vedenia obce a následnej zmeny priorít.

Tieto faktory posudzuje tzv. STEEP analýza – v oblastiach identifikuje problémy a zámery na celoštátnej, národnej či nadnárodnej úrovni a ktoré svojím charakterom ovplyvňujú aj rozvoj na miestnej úrovni. Zmeny v spoločnosti sú neustálym procesom a tieto oblasti sa navzájom v procese zmeny ovplyvňujú. Ak chceme dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obce, na základe STEEP analýzy musíme realizovať kroky k bodom: priaznivá demografická štruktúra obyvateľov obce, prosperujúce hospodárstvo využívajúce vnútorný potenciál a zdroje obce, dostatočné zabezpečenie služieb pre obyvateľstvo a starostlivosť o životné prostredie.

Tabuľka č. 19: STEEP analýza

Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
Starnutie populácie – nižší podiel detí/ vyšší podiel seniorov	Dostupnejšia technológia a technika	Finančné zdroje na rozvoj krajiny /regiónu, /obce	Globálne otepľovanie- nepriaznivé a extrémne prejavu počasia	Legislatívne posilňovanie kompetencií samosprávy
Odchod produktívneho obyvateľstva do zahraničia	Informatizácia spoločnosti - dostupnejšie informácie	Trh práce v krajine/ regióne/ obci	Znečistenie životného prostredia- vody, pôdy, ovzdušia,..	Legislatívna na zabezpečenie vyšších príjmov do štátneho rozpočtu
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Kontakt s verejnosťou za pomoci technológií – elektronizácia verejnej správy	Hospodársky vývoj v krajine/ regióne/ obci	Úbytok a znehodnotenie pôdy – úbytok lesov, rozširovanie púští	Zmena vlády, vedenia obce ako výsledok volieb
Zmena životného štýlu- rýchle životné tempo, nárast patologických javov, ...	Úspora času vďaka novej technológii	Vplyv daňovej politiky	Nárast objemu odpadu a problém s jeho likvidáciou či skladovaním	Znižovanie verejných výdavkov
Zmena životného štýlu- návrat k tradíciám, zdravému životnému štýlu, zdravej strave	Vyššie nároky na obsluhu a technickú gramotnosť	Podpora podnikania zo strany štátu	Možnosť obnovy ŽP - legislatíva na ochranu životného prostredia	
Oslabovanie tradičných ľudových hodnôt - nárast rozvodovosti, pokles sobášnosti		Miera inflácie	Nové spôsoby spracovania a separovania odpadu	

Zdroj: vlastné spracovanie

Problémom z hľadiska vonkajšieho prostredia sa zdá najmä nadmerná byrokracia v oblasti samosprávy a prípravy či implementácie projektov, ktorých cieľom je rozvoj regiónu, obce. Problémom je tiež zdĺhavý proces prípravy a kontroly či následnej refundácie výdavkov projektu.

Neustále sa mení legislatíva do procesu tiež prináša viacero problémov, s ktorými sa musia samosprávy vysporiadať. Akýkoľvek faktor pôsobiaci zvonku môže mať pozitívne/ negatívne účinky na rozvoj obce.

A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Vnútorne aj vonkajšie prostredie sú dôležitým ukazovateľom a aj vstupným faktorom pri akejkoľvek tvorbe plánu, vízie, stratégie. Pri správnom zhodnotení a využití potenciálu na jednej aj druhej strane môže obec dosiahnuť želaný rozvoj a naplniť tak ciele, ktoré si stanovila na poli rôznych oblastí. To, či sa podarilo potenciál využiť a ako na tom v skutočnosti obec je, už predstavuje reálny stav územia. Na jeho lepšiu identifikáciu môže slúžiť aj tzv. SWOT analýza.

A.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje metódu, na základe ktorej vieme získať celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využili najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom

záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

V SWOT analýze rozlišujeme pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Silné stránky S	Slabé stránky W
vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, kanalizácia, telekomunikačná infraštruktúra	nevysporiadané vlastnícke vzťahy obecného majetku
výhodná poloha obce	nedostatočná propagácia a marketing cestovného ruchu
pekne prírodné prostredie v okolí obce, CHKO Ponitrie	zlý stav miestnych komunikácií
potok Geradza (prítok Nitry) ako vlastný zdroj pitnej vody	nepriaznivá demografická situácia, nízka natalita, vysoký index starnutia
existencia dvoch chatových oblastí v katastru obce	nedostatočné pozemky pre IBV
kultúrne pamiatky (kaštieľ a park)	neúplná kanalizácia
rôznorodá a bohatá činnosť záujmových združení	zdevastovaný areál „maštali“
vybudované futbalové a multifunkčné ihrisko	zanedbaný vzhľad potoka v centru obce
dobré dopravné spojenie s okresným mestom	nevybudovaný zberný dvor
	neexistujúce centrum obce, kde by sa sústredili voľnočasové aktivity
	absencia kultúrneho domu v obci
Príležitosti O	Ohrozenia T
blizkosť centier cestovného ruchu (Partizánske, Topoľčany)	nedostatok verejných financií na rozvojové a investičné projekty
dobudovanie kanalizácie	nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita
vybudovanie ďalších cyklotrás	nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu
rekonštrukcia miestnych komunikácií	nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
dobudovanie verejných priestranstiev	nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
posilnenie aktivít spolupráce medzi obcami	konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
predpoklad koncepcného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR)	odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov	starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
využitie alternatívnych zdrojov energie	ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
	odlev kvalifikovanej pracovnej sily a ľudského potenciálu do iných regiónov a do zahraničia
	časté a neprehľadné zmeny legislatívy

A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov

Vývoj obce do veľkej miery závisí od jej polohy, demografického vývoju občanov a hospodárstva obce. Vzhľadom na to, že sa obec Brodzany nachádza na hlavných dopravných ťahoch, môžeme jej rozvoj predpokladať skôr v oblasti priemyslu, logistických centier a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, ako v oblasti poľnohospodárstva. Obec by mala vynaložiť snahu na to, aby si aj do budúcnosti pre občanov udržala pozíciu centrálnej obce atraktívnej na bývanie pre ľudí hľadajúcich obce s kvalitnou a dostupnou infraštruktúrou.

Odhad demografického vývoja predpokladá úbytok obyvateľov vzhľadom na to, že ide o celospoločenský jav, ktorý však nie je pozitívnym faktom. Tu sa obci naskytuje možnosť prispieť k pozitívnemu smerovaniu vývoja počtu obyvateľov a k prilákaniu mladých rodín výstavbou nájomných bytov, či podpory IBV. Demografia tiež poukazuje na starnutie populácie – v tejto oblasti môže obec využiť potenciál na zabezpečenie sociálnych služieb pre občanov vo vyššom veku.

Jedným z najdôležitejších faktorov rozvoja obce je množstvo pracovných príležitostí pre obyvateľov. Región stredného Ponitria je z pohľadu Trenčianskeho kraja jedným z regiónov s najväčšou nezamestnanosťou. Ruka v ruku ide tento faktor s dopravnou dostupnosťou. Impulzom rozvoja bude vybudovanie rýchlostnej komunikácie R2 zo smeru Trenčín (D1) do Prievidze a ďalej do Zvolena a Košíc. Lepšia dopravná dostupnosť je predpokladom príchodu investorov do regiónu a teda aj nových pracovných miest. V oblasti pracovných miest a príležitostí na Hornej Nitre dochádza k zmene, hlavne z dôvodu úpadku baníctva a hľadajú sa iné možnosti zamestnania (napr. pestovaním plodín pri využití geotermálnej energie). V optimálnom prípade všetky plánované zámery, investície a možnosti prispedia v regióne k zlepšeniu situácie na trhu práce.

Väčšina obyvateľov za prácou dochádza mimo obec. Zvýšenie počtu pracovných miest v obci by zvýšilo jej potenciál a atraktivnosť. V súčasnosti v nej ľudia pracujú v oblasti výroby obuvi, maloobchodu, verejnej správy, vzdelávania a špecializovaných stavebných prác.

Obec má potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, nakoľko sa v obci nachádzajú viaceré zaujímavé kultúrne pamiatky. Obec má tiež bohatú spolkovú činnosť, čo môže taktiež prispieť k prilákaniu návštevníkov na územie Stredného Ponitria.

Vďaka využívaniu Európskych investičných a štrukturálnych fondov a rôznych národných dotácií, grantov a programov na realizáciu investičných aktivít, projektov by obec mohla byť do budúcnosti zaujímavou destináciou nielen pre bývanie, ale aj pre cestovný ruch, zábavu či prácu. Pričom dôraz by mala obec klásť na možnosť vytvorenia nových pracovných miest a kvalitnej infraštruktúry s ohľadom na smart riešenia v rôznych oblastiach života.

STROM potenciálov a výziev

- potenciál na realizáciu projektov zo zdrojov Plánu obnovy a zdrojov EU
 - potenciál na realizáciu projektov z MAS Stredné Ponitrie
- potenciál na realizáciu projektov z grantov a výziev rôznych spoločností
 - prírodný potenciál na rozvoj cestovného ruchu
 - rozvoj a zabezpečenie širokého spektra sociálnych služieb
 - podpora aktivít pre rodiny s deťmi
 - realizácia infraštruktúry pre mladé rodiny s deťmi
- nové technológie, aplikácie pre uľahčenie fungovania samospráv a komunikáciu s obyvateľmi obce (smart technológie)
 - pozitívne legislatívne zmeny a lepšia daňová politika
- separovanie všetkých druhov odpadu, zhodnocovanie odpadu
- zmena životného štýlu a záujem o bývanie vo vidieckych častiach
 - vyššie kompetencie pre samosprávy
 - potenciál výstavby bytových domov aj IBV

STROM problémov a limitov

- zlý stav infraštruktúry (ciest a chodníkov)
- horšia dopravná dostupnosť regiónu ako celku
 - energetická náročnosť obecných budov
- nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu zámerov
- nepriaznivý demografický vývoj (starnutie populácie, menej ekonomicky aktívnych občanov, vyšší počet seniorov, nižší počet narodených detí, odliv obyvateľov do iných regiónov, atď...)
 - náročná byrokratizácia procesu podávania a schvaľovania projektov
 - negatívne legislatívne zmeny a daňové úniky
 - nedostatočné personálne a odborné kapacity na realizáciu projektov
 - málo skúseností s novými technológiami
 - negatívne dopady zhoršujúcej sa klímy
- neustály nárast objemu odpadu, tvorba čiernych skládok, ignorácia separovania odpadu
 - nekoordinovaná výstavba domov
- nadmerné zaťaženie povinnosťami zo strany štátu

V prípade, že obec chce byť pre občanov atraktívna, musí byť tiež konkurencieschopná vzhľadom k ostatným obciam. Musí poskytovať služby pre občanov, investorov aj návštevníkov tak, aby v obci chceli zostať, vrátiť sa do nej či investovať a realizovať sa na jej území.

OBČAN: pre uspokojenie občanov musí obec zabezpečiť kvalitné služby v oblasti školstva, kultúry a športu, sociálnych vecí, bývania, občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry, životného prostredia. V tomto smere sú občania najnáročnejšou skupinou pre poskytovanie služieb, nakoľko v obci trávajú najviac času a ich bežný život sa odohráva na pôde obce, od ktorej očakávajú široký komplex služieb, ktoré pokryjú ich potreby. V konkurenčnom boji obstojí samozrejme obec, ktorá vie viac a lepšie pokryť tieto oblasti.

Občania si na obci cenia predovšetkým jej veľmi dobrú polohu a prostredie – nachádza sa len 2 km od okresného mesta Partizánske, ale vďaka svojej polohe na úpätí pohoria Trábeč a absencii priemyslu ponúka výhodu vybavenosti mesta ako aj pokoj a pohodu rurálneho prostredia. Občanom v obci chýba zdravotná starostlivosť a služby.

NÁVŠTEVNÍK: z pohľadu návštevníka musí obec poskytovať služby nevyhnutne spojené s jeho pobytom na území obce. Dopravné služby, ubytovanie, stravovanie a možnosti pre turizmus, oddych relax, šport, atď. Vzhľadom na to, že návštevník trávi na území obce len istý čas, niektoré služby nie sú pre jeho pobyt rozhodujúce a zásadné. Návštevník je teda menej náročný na bežné služby, no o to náročnejší na poskytovanie služieb spojených s cestovným ruchom.

Návštevník síce má mnoho zaujímavých miest, kde sa môže dozvedieť viac o zaujímavej lokálnej histórii, no okrem areálu kaštieľa v obci absentujú informačné tabule, ktoré by o histórii prezradili viac. Chýbajú aj gastroslužby a ubytovacie služby, čo vedie k tomu, že návštevníci strávi v obci len nevyhnutne krátku dobu na prehliadku kaštieľa. Kvôli tomu obec nie je schopná z turizmu na území obce mať akýkoľvek ekonomický úžitok alebo príjem do obecnej kasy.

PODNIKATEĽ: pre podnikateľa je z hľadiska pôsobenia na území dôležitá dopravná dostupnosť, kúpyschopnosť obyvateľstva, pracovná sila v regióne či potenciálna možnosť rozšírenia podnikateľskej činnosti. Podnikateľ v tomto smere predstavuje špecifickú skupinu, pre ktorú nie sú až tak dôležité služby dennej spotreby. Dostatočná infraštruktúra a dostatočné množstvo pracovnej sily sú nosnou oblasťou. Obec by sa mala snažiť vytvárať priaznivé podmienky pre prilákanie a udržanie podnikateľov na svojom území.

V obci chýba podnikateľom možnosť prenajať si priestory na komerčné účely (kancelárie, skladové priestory). Rovnako chýbajú miesta na prípadnú výstavbu priemyselného areálu, parkovanie alebo rozšírenie existujúcej výroby, čo je dané prírodnými podmienkami a okolitým terénom (svah, les, rieka Nitra, cesta II/593).

A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 110 respondentov (online forma: 95 odpovedí, papierová forma: 15 dotazníkov). Prieskumu sa zúčastnilo 47 mužov (43,9 %) a 60 žien (56,1 %). Z hľadiska vekovej štruktúry 2,8 % respondentov do 18 rokov, ďalej 27,8 % respondentov bolo v rozmedzí 19 – 35 rokov, od 36 – 60 rokov sa zúčastnilo 52,8 % respondentov a nad 60 rokov sa zúčastnilo 16,7 % respondentov. Z hľadiska najvyššie dosiahnutého vzdelania malo najviac osôb ukončené stredné vzdelanie maturitou (45,8 %). Vysokoškolské vzdelanie uviedlo 32,7 %. S bývaním v obci ako miestom pre život je veľmi spokojných a skôr spokojných 85,3 %, pričom skôr nespokojných je 12,8 % respondentov. Obyvateľom obce sa najviac páči lokalita obce, park, kaštieľ, kľudné a tiché prostredie, okolitá príroda, zaujímavá história a pod. Taktiež sa im páči čistota, múzeum a ihrisko.

Za najväčší nedostatok v obci považujú absenciu kultúrneho domu a s ním spojené kultúrno-spoločenské podujatia. Ako problém ďalej uviedli nedostatok služieb v obci (chýba pošta, základná škola, lekár,...) a neupravený potok. Občania by privítali ďalšie detské ihrisko, kvalitnú materskú školu a centrum obce.

K ďalším problémom patrí podľa respondentov zlý rozhlas, ďalej sa respondenti vyjadrili, že by privítali oddychovú zónu, informačné tabule pre turistov, viac zelenej infraštruktúry, kvetinovej výzdoby, stromov a pod. Taktiež by občania privítali box na doručovanie balíkov vzhľadom na zrušenú poštu.

Šance na rozvoj obce vidia obyvatelia najmä v oblasti kultúry a športu (vybudovanie detského ihriska, zriadenie fitness centra, viac kultúrnych podujatí, festivalov, súťaží), v oblasti cestovného ruchu (náučný chodník k Babylonu, rozvoj agroturistiky, viac informačných tabúl v obci, zlepšenie propagácie obce, vybudovanie rybárskej bašty za obcou – lokalita rybníky, bývalá sviniarka, vybudovanie cyklotrasy), v oblasti služieb, priemyslu, malého podnikania (absencia kaviarne, cukrárne, skvalitnenie materskej školy). Najväčšie ohrozenia rozvoja obce vidia obyvatelia v nedostatku finančných prostriedkov, v absencii základnej školy. Taktiež za ohrozenie považujú nezáujem obyvateľov o dianie v obci či ťažšiu spoluprácu s vedením kaštieľa. Ďalej vidia hrozbu v nečerpaní eurofondov, v nečinnosti a stagnácii, v migrácii a neprispôsobivých občanoch.

Za nedostatočné služby považujú obyvatelia služby v oblasti zdravotnej starostlivosti (31,1 %), ľudom chýba kaviareň (56,3 %), reštaurácia (52,4 %) a lekáreň (36,9 %).

Záujem o nájomné bývanie má len 18,6 %, o individuálnu bytovú výstavbu má záujem 30 % občanov. V oblasti kultúrneho života 60,2 % respondentov uviedlo, že obec nemá dostatočné kultúrne vyžitie. Záujem je predovšetkým o koncerty a podujatia pre deti. Ďalej by opýtaní privítali letné kino, festivaly, divadelné predstavenia a podujatia spojené s gastronómiou. Počet športových areálov považuje za nedostatočný 61,9 % obyvateľov, 51 % obyvateľov pokladá ich stav za neuspokojivý. Obyvatelia by privítali predovšetkým nový športový areál pri obecnom úrade a v strede obce. Chýba im najmä detské ihrisko, multifunkčné ihrisko vrátane pumptrackovej dráhy, športovisko s workoutovými prvkami (vonkajšie fitness) a cyklotrasa s napojením na mesto Partizánske. Detské ihriská považuje za nedostatočné z hľadiska počtu 88,3 % obyvateľov, z hľadiska stavu ich považuje za neuspokojujúce 75,5 % respondentov. Detské ihrisko by privítali taktiež pri obecnom úrade (bývalá školská záhrada).

Nedostatok miest na parkovanie uviedlo 26,5 % občanov. Nové parkovacie miesta by mohli vzniknúť najmä pri obecnom úrade či pri cintoríne. Stav cestných komunikácií považuje za uspokojivý 64,4 % obyvateľov, rekonštrukciu potrebujú miestne komunikácie: Za Belané humny (celá oblasť), pričom sú tiež nutné opravy po budovaní kanalizácie v obci. Chodníky sú v uspokojivom stave pre 58,2 % obyvateľov, rekonštruovať by sa mali chodníky najmä na hlavnej ceste od lipy smer obec Krásno, nakoľko je chodník v nevyhovujúcom stave. V časti od Peškovičov po Pecháča chýba chodník úplne. Respondenti by chceli vybudovať chodník z Brodzian na letisko vrátane lávky, tak ako bolo pôvodné trasovanie už neexistujúcej lávky. Autobusové zastávky sú v uspokojujúcom stave pre 89,8 % opýtaných, pričom 86,7 % respondentov sa vyjadrilo, že ich počet je dostatočný.

Verejné priestranstvá a parky sú v neuspokojivom stave podľa 50,5 % obyvateľov, verejné osvetlenie je uspokojivé pre 85,8 % obyvateľov, rozhlas je v dobrom stave pre 79,4 % obyvateľov. Na kanalizáciu sa plánuje pripojiť 9,9 % respondentov, pričom 74,3 % respondentov pripojených už je. Ostatní obyvatelia 15,8 % sa pripojiť na kanalizáciu neplánujú. Vodovod je podľa 80,8 % obyvateľov v uspokojujúcom stave. Internet je pre 93,2 % zapojených občanov dostatočný. Z 96 odpovedí uviedlo 70,8 % opýtaných, že je v obci dostatok materských škôl.

Čo sa týka SMART riešení, zo 110 odpovedí by najväčší počet občanov privítalo box na doručovanie balíkov (90 obyvateľov – 81,8 %). Druhé miesto patrí WIFI prístupovým bodom (40 opýtaných – 36,4 %). Na treťom mieste skončila rovnako SMART lavička s portami na nabíjanie a SMART kiosk – informačný dotykový panel (25 občanov – 22,7 %).

Medzi prvých päť priorít, ktoré by obec mala bezodkladne riešiť patrí vybudovanie multifunkčného ihriska s workout prvkami, rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov, propagácia územia, skvalitnenie materskej školy a vyčistenie potoka.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Kým analytická časť poukazovala na špecifiká vnútorné aj vonkajšie tak, strategická časť by s nimi mala pracovať a zohľadniť ich v procese nastavenia stratégie, kam a ako má obec smerovať, aké projekty bude realizovať, o aké finančné zdroje sa bude uchádzať. Obec by mala svoje projektové zámery a plány nastaviť reálne vzhľadom na predchádzajúcu analýzu, pričom treba brať do úvahy ekonomickú, sociálnu, technickú stránku.

VÍZIA OBCE

„Víziou obce je vytvorenie modernej a funkčnej občianskej vybavenosti v čistej obci s ohľadom na jej charakter, tradície a prírodné podmienky tak, aby umožňovala rozvoj vo všetkých kľúčových oblastiach života: sociálnej, environmentálnej, hospodárskej, technickej a smart oblasti, pričom bude klásť dôraz na rozvoj cestovného ruchu, znižovanie energetických výdavkov a dobrých medziludských vzťahov.“

STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE

Strategické ciele rozvoja obce vychádzajú z cieľov definovaných v zákone o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. Strategickým cieľom obce je tak:

1. Odstraňovanie alebo zmierňovanie rozdielov v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zároveň tak zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce,
2. Zabezpečiť zvyšovanie ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopnosti a rozvoj inovácií v obci aj za pomoci využívania novej technológie a smart riešení,
3. Zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov.

Pri všetkých cieľoch je potrebné aby obec využívala vnútorný potenciál (prírodný, kultúrny, materiálny, finančný, ľudský, inštitucionálny), poznatky vedy , výskumu (nové technológie) , digitalizáciu a informatizáciu v maximálnej možnej miere a tak dosiahla optimálny výsledok rozvoja obce, pričom bude naďalej rešpektovať zachovanie identity obce, ochranu životného prostredia, tradície, ochranu zdravia a bezpečnosti občanov.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce nadväzujú na prioritné oblasti Programu Slovensko 2021 - 2027, ktoré sú tiež zapracované do PHSR Trenčianskeho kraja pre roky 2022- 2030. V Programe Slovensko ide o oblasti: Zelenšie Slovensko, Prepojenejšie Slovensko, Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko, Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko, Európa bližšie k občanom, Fond na spravodlivú transformáciu. V PHSR TSK sú strategické oblasti vymedzené nasledovne: Inovatívny kraj, zelený kraj, prepojený kraj, Zdravý - vzdelaný a sociálny kraj, udržateľná a spravodlivá transformácia územia.

Obec Brodzany v rámci tvorby Programu rozvoja obce definovala prioritné oblasti, v ktorých bližšie definuje strategické a špecifické ciele zamerané na rozvoj obce a ktoré sú v súlade s vyššie spomínanými strategickými dokumentami.

Prioritná oblasť: HOSPODÁRSKA

Cieľ hospodárskej oblasti:

Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry za účelom skvalitnenia poskytovaných služieb s využitím moderných a inovatívnych technológií.

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu: podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v CR

Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry: rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov a pod.

Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry: plynofikácia, NN sieť, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.

Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce: spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca

Priorita 5: Zavádzanie inovatívnych a smart technológií: informačné kiosky, nabíjacie stanice na smart zariadenia a dopravné prostriedky, wifi na verejných priestranstvách, balíkomat, atď.

Prioritná oblasť: SOCIÁLNA

Cieľ sociálnej oblasti:

Budovať a zlepšovať úroveň poskytovaných sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu starostlivosť a zároveň zabezpečiť dostupnú a kvalitnú základnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých občanov, zvyšovať vzdelanostnú úroveň občanov, podporiť infraštruktúru voľného času, dostupného bývania pre občanov, verejných služieb sohľadom na zachovanie kultúrneho dedičstva a s možnosťou aktívneho spoločenského využitia.

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci: podpora bytovej výstavby, vysporiadanie pozemkov

Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa: rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.

Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva: infraštruktúra zdravotníctva, podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, sociálna pomoc na komunitnej úrovni a pod.

Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít: zlepšenie podmienok vzdelávania v MŠ, výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora športových podujatí a telies

Priorita 10: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce: obnova kultúrnych pamiatok, podpora kultúrnych podujatí a organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry

Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov: vzdelávanie zamestnancov samosprávy a podpora zamestnanosti

Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce: podpora vzniku občianskych združení, podpora spolupráce medzi združeniami a inými subjektami

Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia: zavádzanie moderných technológií, aplikácií, smart riešení na uľahčenie informovanosti občanov

Prioritná oblasť: ENVIRONMENTÁLNA

Cieľ environmentálnej oblasti:

Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné, čisté životné prostredie a podporovať trvalo udržateľný rozvoj s cieľom zvyšovania energetickej efektívnosti, zhodnocovania odpadov, separovania odpadov a ochrany prírody.

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva: vybudovanie kanalizácie, rekonštrukcia kanalizácie, vybudovanie vodovodov, rekonštrukcia vodovodu, ochrana vodných zdrojov, efektívne využívanie vodných zdrojov, budovanie vodozádržných opatrení a pod.

Priorita 15: Odpadové hospodárstvo: podpora separovaného zberu odpadu, skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam, revitalizácia, atď.

Priorita 16: Ochrana životného prostredia: ochrana vody, pôdy, ovzdušia, budovanie protipovodňových opatrení, ochrana biodiverzity, adaptácia na zmenu klímy, obmedzenie developerských projektov s negatívnym dopadom na životné prostredie a pod.

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

V tejto časti sa Program rozvoja obce snaží popísať akými aktivitami, projektami by sa dali naplniť priority programu tak, aby boli naplnené strategické ciele všetkých oblastí: hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

C.1 Hospodárska prioritná oblasť

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ
	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry
	Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne
	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci
	Zakladanie malých a stredn. podnikov s majetkovou účasťou obce
	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách
	Výstavba pamätnej izby
	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok
	Budovanie remeselných dvorov
	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
	Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov
	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu
	Spracovanie kalendára podujatí
	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít
Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	Rekonštrukcia ciest II. triedy na území katastra obce
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci
	Rekonštrukcia zastávok SAD
	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk

	Značenie ciest, chodníkov, ulíc
	Rekonštrukcia lávok a mostov
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Budovanie cyklotrás
	Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu
Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia
	Vybudovanie kamerového systému v obci
	Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu
	Budovanie alternatívnych energet. zdrojov pre obecné budovy
	Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí
	Realizácia vysokorýchlostného internetu v obci
	Rekonštrukcia a výstavba vodovodov
Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností a prezentáciu projektov dobrej praxe
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne
4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR
Priorita 5: Zavádzanie inovatívnych a smart technológií	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí	Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností
	Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia
	Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu

C.2 Sociálna prioritná oblasť

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Výstavba nájomných bytov
	Podpora a budovanie IBV
6.2 Podpora existujúcich bytových jednotiek	Rekonštrukcia nájomných bytov
Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
7.1 Estetické verejné priestranstvá	Rekonštrukcia/vybudovanie námestia
	Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou
	Výstavba amfiteátra
	Vybudovanie/ rekonštrukcia detských ihrísk
	Vybudovanie trhoviska/trhových miest
7.2 Zmodernizované verejné budovy	Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu
	Rekonštrukcia a modernizácia domu smútku
	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína
	Rekonštrukcia a modernizácia budovy materskej školy
	Rekonštrukcia a modernizácia budovy bývalého Unitopu
	Zriadenie obecnej knižnice

7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: programu rozvoja obce a územného plánu obce
Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
8.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti Rekonštrukcia /zriadenie, modernizácia zdravotného strediska
8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Zriadenie/rekonštrukcia a modernizácia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov
Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
9.1 Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia Materskej školy Podpora vzdelávacích projektov v MŠ
9.2 Podpora voľnočasových aktivít	Rekonštrukcia futbalového ihriska Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčného športového areálu Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti športu a voľnočasových aktivít
Priorita 10: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
10.1 Ochrana kult. pamiatok	Rekonštrukcia /obnova kultúrnych a historických pamiatok
10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti kultúry Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce
Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade
11.2 Podpora zamestnanosti	Podpora zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov
Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
12.1 Podpora vzniku záujmových združení	Zakladanie záujmových združení
12.2 Spolupráca obce a organizácií	Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so sčatenými obcami, organizáciami
Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov	Zriadenie dostupnej wifi – tzv. wifi zóny pre občanov Zavedenie moderných technológií na obecný úrad či iné obcou zriadené inštitúcie

C.3 Environmentálna prioritná oblasť

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Vybudovanie/ rekonštrukcia vodovodu
14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Dobudovanie kanalizácie v obci
Priorita 15: Odpadové hospodárstvo	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
	Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci
	Projekt osvetý, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska
	Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov
Priorita 16: Ochrana životného prostredia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
16.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Ochrana vody, pôdy, ovzdušia
	Využívanie alternatívnych zdrojov energie
	Likvidácia čiernych skládok
	Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov
16.2 Skvalitnenie životného prostredia	Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov
	Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev
16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov
	Protipožiarne opatrenia
	Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách
16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj	Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Zatiaľ čo predošlé časti Programu rozvoja obce analyzovali a brali do úvahy možné projekty a aktivity na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce, realizačná časť sa zameriava už na konkrétne projekty a na ich bližší popis.

Realizačná časť sa zameriava na projekty, ich zabezpečenie, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie

Kompetencie obce v oblasti regionálneho rozvoja vymedzuje zákon o podpore regionálneho rozvoja č.309/2014 Z. z., § 12 nasledovne:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Na základe hore uvedeného bude obec Brodzany zabezpečovať a koordinovať realizáciu PHSR obce prostredníctvom zodpovedných pracovníkov na obecnom úrade. Aktivity, kde hlavným realizátorom bude obec, budú zabezpečované vlastnými zdrojmi, alebo prostredníctvom externých dodávateľov v zmysle platného zákona. Obecný úrad disponuje kvalifikovanými pracovníkmi so skúsenosťami s realizáciou aktivít po organizačnej, finančnej či technickej stránke. Aktivity, ktoré budú realizované inými subjektmi (podnikateľmi, organizáciami v obci alebo mimo obce), budú pracovníkmi obecného úradu monitorované.

D. 2 Vecný a časový harmonogram realizácie

Aby bol Program rozvoja obce čo najviac adresný a konkrétny, obsahuje tiež informácie o projektoch, časovom horizonte ich realizácie, možných finančných zdrojoch na realizáciu a odhadovaných nákladoch na projekty. Vzhľadom na nedostatok vlastných financií - častokrát aj len na základné fungovanie - sa obce spoliehajú hlavne na vyhlásené výzvy, dotačné programy alebo iné externé zdroje. Aby boli však obce schopné pružne na vyhlásené výzvy reagovať, musia mať pripravený tzv. Akčný plán. Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti. Tento plán vychádza zo stratégie. Je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít.

Formulár: AKČNÝ PLÁN

HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci			
Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Od 2024 do 2031	3 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce	Od 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Od 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva			
Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty	Od 2024 do 2031	15 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 1.3 Rozvoj cestovného ruchu			

Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba pamätnej izby	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie remeselných dvorov	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vytvárania nových atraktivít v obci	Od 2024 do 2031	80 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky	Od 2024 do 2031	15 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie kalendára podujatí	Od 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít	Od 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest			
Rekonštrukcia ciest II. triedy na území katastra obce	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci			
Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	Od 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci	Od 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia zastávok SAD	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia parkovísk	Od 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Značenie ciest, chodníkov, ulíc	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia lávok a mostov	Od 2024 do 2031	1 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu			
Budovanie cyklotrás	Od 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci			
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie kamerového systému v obci	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry			
Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí	Od 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Realizácia vysokorýchlostného internetu v obci	Od 2024 do 2031	15 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba vodovodov	Od r. 2024 do 2031	1 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba kanalizácie	Od r. 2024 do 2031	1 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce			
Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne	Od 2024 do 2031	15 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí			
Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

SOCIÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci			
Výstavba nájomných bytov	Od 2024 do 2031	700 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora a budovanie IBV	Od 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.1 Estetické verejné priestranstvá			
Rekonštrukcia/vybudovanie námestia	Od 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba/rekonštrukcia amfiteátra	Od 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie detského ihriska	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.2 Zmodernizované verejné budovy			
Rekonštrukcia obecného úradu	Od 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia domu smútku	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína	Od 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia budovy MŠ	Od 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba kultúrneho domu	Od 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia budovy bývalého Unitopu	Od 2024 do 2031	400 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom			
Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 8. 1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra			
Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie: 8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov			
Zriadenie/rekonštrukcia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby	Od 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.1 Rozvoj a podpora školstva			
Rekonštrukcia Materskej školy	Od 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia areálu Materskej školy		50 000	
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.2 Podpora voľnočasových aktivít			
Rekonštrukcia futbalového ihriska	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia multifunkčného športového areálu	Od 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu	Od 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 10.1 Ochrana kultúrnych pamiatok			
Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok	Od roku Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií			
Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti			
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ a zamestnancov na obecnom úrade	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 11.2 Podpora zamestnanosti			

Podpora zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.1 Podpora vzniku záujmových združení			
Zakladanie záujmových združení	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.2 Spolupráca obce a organizácii			
Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so sčatenými obcami, organizáciami	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov			
Zriadenie dostupnej wifi -tzv. wifi zóny pre občanov	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie moderných technológií na obecný úrad	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou			
Rekonštrukcia vodovodu	Od 2024 do 2031	1 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd			
Dobudovanie kanalizácie v obci	Od 2024 do 2031	1 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva			
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci	Od 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska	Od 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.1 Ochrana zložiek životného prostredia			
Ochrana vody, pôdy, ovzdušia	Od 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Využívanie alternatívnych zdrojov energie	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Likvidácia čiernych skládok	Od 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.2 Skvalitnenie životného prostredia			
Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov	Od 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev	Od 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov			
Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov	Od 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Protipožiarne opatrenia	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách	Od 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj			
Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia	Od 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie

*Vzhľadom na neustále sa meniace ceny v oblasti stavebníctva, techniky, technológie a infláciu sú ceny uvedené v tabuľke informatívne a predbežné, nie záväzné. Cena realizácie projektu bude presne stanovená v čase jeho realizácie odbornou spôsobilou osobou alebo na základe prieskumu trhu.

Vzhľadom na SWOT analýzu, zhodnotenie stromu potenciálov a výziev obec pokladá za prioritné nasledovné projekty:

Tabuľka č. 20: Zoznam prioritne plánovaných projektových zámerov na roky 2024-2031

Oblasť	Aktivita
Oblasť sociálna	• Vybudovanie domu sociálnych služieb/domu s opatrovateľskou službou • Vybudovanie lekárne alebo lekárskej ambulancie v obci • Rozšírenie opatrovateľskej služby v obci
Oblasť hospodárska	• Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií • Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci • Výstavba nájomných bytov • Vybudovanie námestia • Výstavba kultúrneho domu

Oblasť environmentálna

- Dobudovanie a rekonštrukcia kanalizácie v obci
- Dobudovanie a rekonštrukcia vodovodu v obci
- Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci
- Budovanie vodozádržných opatrení

Zdroj: vlastné spracovanie

D. 3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce

Nastavenie systému monitorovania má slúžiť na hodnotenie implementácie Programu rozvoja obce na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov. Využíva sa pri tom systém zadefinovaných ukazovateľov ku jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt (viď. tabuľka nižšie). Vzhľadom na to, že Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom, v rámci jeho priebehu dochádza k priebežnému monitorovaniu - raz ročne. Po skončení platnosti dokumentu dochádza k záverečnému či ex-post hodnoteniu.

Odporúča sa mať vytvorený monitorovací výbor, ktorý bude dohliadať na monitoring plnenia plánu Programu rozvoja obce. Monitoring bude vykonávaný z radov zamestnancov obecného úradu.

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov, je potrebné na úrovni obce monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Obecné zastupiteľstvo obce Brodzany bude na svojich stretnutiach jedenkrát ročne prehodnocovať plnenie Programu rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať starosta obce so zamestnancami Obecného úradu. Získa a vyhodnotí prípadné pripomienky úradu, poslancov a verejnosti týkajúce sa akčného plánu. Na základe získaných informácií môže v prípade potreby obec uskutočniť aktualizáciu Programu rozvoja obce, pričom aktualizovaný dokument musí schváliť zastupiteľstvo obce. Každá ďalšia aktualizácia bude označená novým číslom, pričom jej prvá verzia má označenie 1.0, každá ďalšia bude 1.1, 1.2, 1.3, atď.

Obec je podľa § 12 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení povinná každoročne do 31. mája zaslať na VÚC správu o plnení programu rozvoja obce.

Tabuľka č. 21: Merateľné ukazovatele

Projekt zameraný na:	Ukazovateľ	Merateľná jednotka	Cieľová hodnota do roku 2031
Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia: - ciest - chodníkov - cyklochodníkov - lávok, mostov	Cesta, Chodník Cyklochodník Lávka, most	km	5 km 5 km 1 2

Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia: - vodovodov - kanalizácii - plynového potrubia	Vodovod Kanalizácia Plynové potrubie	km	2 km 5 km 5 km
Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia verejných priestranstiev (revitalizácia)	Verejné priestranstvo	m2	9000 m2
Podpora cestovného ruchu (nové turistické trasy, náučné chodníky)	Turistické trasy, chodníky	km	10 km
Podpora cestovného ruchu (nové zariadenia poskytujúce služby v cestovnom ruchu)	Zariadenia v cestovnom ruchu	počet	5
Zrekonštruované, zmodernizované obecné budovy	Obecná budova	počet	5
Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia detských ihrísk	Detské ihrisko	počet	2
Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia športovísk	Športovisko	počet	2
Podpora podnikateľských subjektov	Nové podnikateľské subjekty	počet	5
Podpora zamestnanosti	Nové pracovné miesta	počet	5
Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov	Monitorovaný priestor	m2	500 m2
	Opatrenia proti prírodným živlom	počet	5
Úspora energie obecných budov	Úspora elektriny, plynu, vody	%	60
	Budovy využívajúce alternatívne zdroje energie	Počet	2
	Budovy s rekonštrukciou zameranou na úsporu energie	Počet	2
		počet	
Podpora bývania v obci (rekonštrukcia, výstavba)	Nájomné byty	počet	2
Podpora bývania v obci (nové IBV)	IBV	m2	4000
Zvýšenie kvality poskytovania zdravotníckych služieb	Ambulancie všeobecného/špecializovaného lekára	počet	1
	Zdravotnícke centrá	Počet	0
	Lekárne	počet	1
Ochrana, rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	Kultúrne pamiatky	počet	1
Sociálna starostlivosť o znevýhodnené skupiny občanov (tvorba a jej modernizácia)	Počet osôb, ktorým je poskytovaná sociálna starostlivosť	Počet	0
Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia budov školských zariadení	Počet	2
	Rekonštrukcia učební	počet	

Podpora spolupráce	Aktivity na podporu spolupráce, workshopy, stretnutia	počet	2
Rozvoj technickej a technologickej infraštruktúry obce	Internetové pokrytie obce	% pokrytia	50
Zachovávanie a rozvoj zvykov a tradícií	Podujatia na podporu zvykov a tradícií	Počet	2
Podpora poskytovania verejných služieb	Inovované služby, nové služby pre občanov	počet	1
Vzdelávanie zamestnancov samosprávy a organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti	Vzdelávacie aktivity	počet	10
Ochrana životného prostredia: - Odstránenie čiernych skládok - Environmentálne odvádzanie odpadových vôd - Osveta v oblasti ochrany ŽP	- Odstránené čierne skládky - Počet domácností napojených na kanalizáciu - Aktivity na podporu ochrany ŽP	Počet	10
Separovanie odpadu	Množstvo vyseparovaného odpadu	kg/%	60
Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podporení či noví poľnohospodári, SHR, subjekty lesného hospodárstva	Počet	1

Zdroj: vlastné spracovanie

*V prípade realizácie aktivity, projektu, ktorého merateľný ukazovateľ nie je definovaný v hore uvedenej tabuľke, bude jeho cieľová hodnota definovaná priamo projektom, projektovou dokumentáciou, či v popise projektu. Merateľný ukazovateľ je definovaný priamo charakterom realizovanej aktivity. A teda ak sa budujú cesty, či chodníky – sleduje sa ich dĺžka, prípadne ak sa sleduje úspora, najlepšie sa vyjadruje v percentách oproti pôvodnému stavu. Pri akomkoľvek projekte je preto potrebné definovať veličinu, ktorá bude udávať cieľovú hodnotu projektu.

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových častí podrobného plánu implementácie Programu rozvoja obce je plán využitia zdrojov a finančný plán implementácie stratégie. Úlohou v tejto časti je stanoviť finančné, ľudské, priestorové, materiálne a iné zdroje nevyhnutné pre implementáciu Programu rozvoja obce. Ako sme už spomínali, obce sa pre nedostatok financií spoliehajú na dotačné programy a iné externé zdroje financovania realizácie projektov. Je tiež rad opatrení- ako napr. investície, ktoré je možné realizovať z iných ako dotačných či rozpočtových zdrojov. Investície, ktoré zefektívňujú prevádzku infraštruktúry a poskytované služby, je možné financovať aj napr. za pomoci výhodných pôžičiek. Investície, ktoré prinášajú finančný prospech aj súkromnému sektoru, je možné zabezpečiť v partnerstve privátneho a verejného sektora a pod.

Regionálny rozvoj je financovaný podľa zákona 539/2008 Z. z. , §4 prioritne z nasledovných zdrojov:

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Finančné prostriedky, ktoré môže obec získať, môžu pochádzať z viacerých zdrojov:

- Dotácie ministerstiev a fondov (MIRRI, MŽP, Environmentálny fond, MPSVR, MD, MŠ, Fond na podporu športu, Dotácie ministerstva kultúry,...),
- Grantové schémy ministerstiev a neziskových organizácií,
- Vlastné zdroje,
- Bankové úvery,
- Účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev,
- Sponzoring, atď.

Štruktúra využitia zdrojov vždy závisí na aktuálnej finančnej situácii obce, priorit, možnosti získania externých zdrojov na financovanie ale aj na spoločensko-ekonomických podmienkach v spoločnosti.

Formulár č. 3: Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Spolu v EUR	
I. Hospodárska oblasť	5 905 000,00
II. Sociálna oblasť	4 440 000,00
III. Environmentálna oblasť	3 415 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Schválenie Programu rozvoja obce	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Brodzany na roky 2024 – 2031 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 309 /2014 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky tvorby a implementácie p programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vypracoval Úrad podpredsedu Vlády SR pre investície a informatizáciu, v jej platnom znení.
Spracovanie	Forma spracovania: spracovanie vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania: Dokument bol spracovaný v období 05/2023-12/2023. Prípravný tím. Pozostával z 5 členov, počas tvorby Programu rozvoja obce dohliadal na správnosť informácií v dokumente. Autor dokumentu: MVL Štefánek, s.r.o. Účasť verejnosti: verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania prostredníctvom dotazníkového prieskumu o obci, jej službách, potrebách, nedostatkoch, atď.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: 14.12.2023 Verejné pripomienkovanie: 14.12.2023
Schválenie	Program rozvoja obce Brodzany na roky 2024 – 2031 bol schválený na zastupiteľstve obce dňa 14.12.2023.

Prílohy Programu rozvoja obce

Príloha č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Brodzany

Príloha č. 2 – Uznesenie o schválení Vstupnej správy pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Brodzany

Príloha č. 3 – Register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok

Príloha č. 4 – Dotazník – vzor použitý pri zbere dát pre potreby Programu rozvoja obce Brodzany

Príloha č. 5 – Uznesenie o schválení Programu rozvoja obce Brodzany pre roky 2024- 2031